1893 - 1963
70-ліття видання і служби своєму народові та правді

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ "SVOBODA", 81-83 GRAND ST. JERSEY CITY 3, N. J.
HEnderson 4-0237
HEnderson 4-0807
УНСоюз: HEnderson 5-6740
Тел.: з Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-6337

РІК LXX. No. 154. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 15-го СЕРПНЯ, 1963 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, AUGUST 15, 1963 Ч. 154. VOL. LXX.

ДІЛЛОН ПЕРЕДБАЧАЄ ЗБАЛЯНСОВАНИЙ БЮДЖЕТ В 1967 РОЦІ

Вашингтон. — Секретар скарбу Даглес Діллон, зізнаючи вже другий день в Палатній Комісії Способів і Засобів, передбачав, що в цьому фінансовому році буде менший дефіцит у федеральному бюджеті, ніж президент Кенеді передбачав в січні цього року. Секретар скарбу твердив, що зменшення податків матиме великий вплив на ріст економіки, і внаслідок цього в 1967-му або 1968-му році ЗДА матимуть вповні збалянсований бюджет. І так Президент в своєму бюджетовому зверненні на початку цього року передбачав, що федеральний дефіцит в році, що почався 1-го липня цього року, виноситиме $11 900 000 000. Діллон гадає, що той дефіцит зменшиться до $9 000 000 000, бо хоч і мають бути зменшені прибуткові податки, то внаслідок більшого росту економіки будуть більші, як передбачав уряд в січні цього року — прибутки. Деякі прибутки державній касі принесе зреформована податкова система. В січні уряд проєктував видатки в сумі $98 800 000 000, а прибутки — $86 900 000 000. Тепер секретар скарбу передбачає прибутки в сумі $98 більйонів, а витрати — $88 900 000 000. Діллон накреслив вже загальний проєкт бюджету на 1965-ий рік в якому федеральні витрати мали б збільшитися на $3.5 до $4-ох більйонів, але прибутки з податків мали б відповідно збільшитися і вже в 1967-му році, гадає секретар скарбу, можна буде запроєктувати вповні збалянсований бюджет. Діллон передбачає на 1965-ий рік бюджет в сумі — $102 більйонів, а витрати в сумі $92 800 000 000. Дефіцит мав би тоді становити — $9 400 000 000. Діллон зізнавав на закритій сесії Палатної Комісії, але провідник республіканської меншости в цій Комісії, конгресмен Джан В Бирнес із Висконсину, подав пресі те, що можна опублікувати. Бирнес сказав, що республіканці голосуватимуть за ухвалення законопроєкту про зменшення прибуткових податків, якщо уряд зможе подати переконливий доказ на те, що числа, подані секретарем скарбу, є дійсно фінансово здорові. Конгресмен Бирнес заявив, що треба буде збільшити федеральні витрати в найближчих роках, коли Конґрес ухвалить закон про перевишкіл молоді, масовий міський транспорт, допомогу публічному шкільництву та академічним школам. Всі признають, що оцей оптимістичний малюнок, що його подав секретар скарбу, допоможе ухвалити Конґресові в цьому році податковий закон. Палатна Комісія Способів і Засобів має опрацювати проєкт про зменшення податків ще в цьому тижні.

Телстар II знов почав працювати після 4-тижневої мовчанки

Ню Йорк. — 13-го серпня знов відізвався комунікаційний сателіт Телстар II, який від 16-го липня мовчав. Нав'язав контакт із цим сателітом працівник лябораторії компанії Белл Телефон в Моррей Гілл в Ню Джерзі. Цей сателіт випущено 7-го травня цього року і він працював згідно з пляном до половини липня. Досі не вдалося встановити, що було причиною цієї мовчанки. Випущений 10-го липня 1962-го року Телстар I припинив свою співпрацю з наземними стаціями в листопаді того року, а пізніше знов замовчав був в лютому 1963 року. Причина мовчанки Телстара I була радіяція, на яку він натрапляв в космічних просторах. Телстар II збудований так, щоб радіяція не могла шкодити його діяльності. Телстар I кружляв довкола Землі на висотах від 500 до 3.500 миль, а Телстар II кружляє на найнижчій висоті від Землі 600 миль, а найбільшій — 7.600 миль. Він коротше перебуває в радіяційному поясі Ван Аллена. Треба від 30-ох до 50-ох сателітів Телстар, щоб завжди один із них був над горизонтом та міг відбирати передачі та їх передавати іншим стаціям. Сателіти топу „Синком" мають швидкість на висоті 22.300 миль таку саму, як Земля, тому вони стоять завжди над горизонтом, бо порушуються з тією самою швидкістю, що й Земля.

Переговори в справі залізничого спору в сліпому куті

Вашинґтон. — 13-го серпня представники спілок залізничників та власників залізничих компаній вирішили припинити переговори, бо ті розмови опинились в сліпому куті, і немає найменшого вигляду на якенебудь порозуміння. Урядові посередники в цих переговорах вичерпали всі можливі засоби та припинили безуспішні розмови, але просили представників обидвох сторін бути напоготові, коли б секретар праці забажав ще раз вмішатися в цей невирішений спір, який триває вже 4 роки. Головний пункт спору залізничників із своїми працедавцями, — це справа 32 000 так званих палячів, яких залізниці хочуть звільнити, бо вони не є потрібні при моторах дізеля; предметом спору є також величина окремих бригад, які обслуговують залізничі поїзди. Власники залізниць хочуть зменшити число робітників в цих бригадах, але проти цього виступають робітничі спілки, які також не дозволяють на звільнення палячів. Залізничі компанії дістали дозвіл від Найвищого Суду ЗДА ввести новий реґулямін праці, в якому не були б затруднені непотрібні робітники, але спілки залізничників погрожують страйком. Страйк мав би початися 29-го серпня, якщо не буде порозуміння, або якщо Конґрес не вирішить законом цієї справи.

Греція зобов'язує до військової служби — громадян ЗДА

Атен. — Між ЗДА і Грецією, найближчими союзниками з Атлантійського пакту (НАТО) та з років, коли ЗДА врятували Грецію від комуністичної агресії, виник несподівано конфлікт, що його джерелом став новий грецький закон про обов'язок військової служби. Цей закон, що ввійшов в життя від 1 липня ц. р., зобов'язує до військової служби всіх греків, без уваги на те, чи хтось з них не виїхав за кордон і не став натуралізованим громадянином іншої держави. У практиці цей закон дав такі дивні наслідки, що грецькі власті почали арештовувати натуралізованих американських громадян, грецького роду, які цього літа приїздили як туристи до Греції для відвідин своїх рідних і приятелів та з сантименту для первісної батьківщини. Кожний такий американський громадянин грецького роду мусить перед від'здом назад з Греції виказатись довідкою, що він відбув військову службу в грецькій армії, або заплатити відшкодування, що сягає до 400 дол. На цьому тлі вплинуло багато скарг до американської амбасади в Атенах і до Державного Департаменту. В американсько-грецькій національній групі настала паніка, внаслідку якої відкликано багато резервацій на літаках і кораблях, що ними американські греки збиралися їхати, як туристи, до Греції.

В Буенос Айресі створено Антикомуністичну Федерацію Арґентинських Орґанізацій

Буенос Айрес. — (вдо) Дня 31 липня ц. р. в Б. Айресі представники 22 антикомуністичних організацій створили федерацію арґентинських демократичних антикомуністичних організацій, скорочено з еспанської мови — ФАЕДА. На голову її обрано д-ра Едварда Ґарсію, кол. представника Арґентини в Організації Американських Держав, де він в рр. 1956 - 58 був і головою; на заступників — д-ра Апелеса Маркеза та д-ра Вас. Іваницького, голову Української Центр. Репрезентації. Крім секретаря з його заступником і скарбника з його заступником, до Управи Федерації входять також по одному представникові від усіх сфедерованих організацій. Зараз же після виборів Управа Федерації відбула першу нараду, на якій вирішено одноголосно скликати на 21 і 22 вересня ц. р. Перший Арґентинський Антикомуністичний Конґрес, на якому мають бути обговорені й ухвалені відповідні резолюції у формі побажань новому арґентинському урядові, що має перебрати владу 12-го жовтня ц. р., щодо його політики в відношенні до комуністичної партії, симпатиків комунізму та держав, амбасади яких служать, як центральні бази для комуністичної пропаґанди. Новообраний президент д-р Іллія вже кілька разів проголошував, що він скасує всі репресивні декрети теперішнього уряду, бо вважає, що репресіями комунізму не можна поборювати, і що комунізм, зрештою, в Арґентині не має сили... Антикомуністичні організації, що тепер вважали за потрібне сфедеруватися для координації своєї антикомуністичної боротьби, з цими поглядами д-ра Іллії не погоджуються.

Суддя Ґолдберґ критикує правників, які виступають проти рішення Найвищого Суду

Шикаґо. — Наймолодший член Найвищого Суду ЗДА суддя Артур Дж. Ґолдберґ, промовляючи на річних зборах Американського Адвокатського Товариства, гостро виступив проти тих правників, які виступають проти конституційних рішень Найвищого Суду. Він сказав: „Тепер вже є запізно заперечувати те, що конституція в інтерпретації Найвищого Суду є найвищим законом цієї країни". Суддя Ґолдберґ казав, що всякі рішення в демократичній системі не звільнені від критики. Але рішення Найвищого Суду є законом, і виступати проти них — це те саме, що виступати проти самого закону. Треба змінити конституцію законодатним способом, казав суддя Ґолдберґ, можна ухвалити в конґресі також нову поправку до конституції.

Антологію найновішої літератури в УССР опублікувало видавництво „Пролог"

Ню Йорк. — У видавництві Дослідного Об'єднання „Пролог" появилася великим 368-сторінковим томом антологія сучасної української літератури п. н. „Панорама найновішої літератури в УРСР. Поезія — проза — критика". Упорядкована ця антологія відомим еміґраційним літературознавцем і головним редактором журналу „Сучасність" Іваном Кошелівцем і з його ж вступною статтею та біографічними довідками про запрезентованих в цій антології письменників і критиків. В ділянці поезії охоплює ця „Панорама" вибір із поезії молодих українських поетів — Ліни Костенко, Миколи Вінграновського, Віталія Коротича, Івана Драча, Євгена Гуцала і Григорія Кириченка — усіх на тлі короткого вибору із віршів Павла Тичини. В ділянці прози подані зразки белетристичної творчости Олександра Довженка, Леоніда Первомайського, Григорія Тютюнника, Євгена Гуцала, Валерія Шевчука, Бориса Резніченка та Анатолія Дімарова. Критика репрезентована в антології уривками із праць або статтями Максима Рильського, Степана Крижанівського, Івана Дзюби й Івана Світличного і завершується розділом критичних голосів, висловлених останнім часом за творчість молодих письменників т. зв. шестидесятників і проти неї. Антологія І. Кошелівця є спробою підсумку літературного процесу останніх років і її упорядник працює тепер над другим томом цієї „Панорами", в якій буде поданий літературно-критичний есей з характеристикою найновішої доби української літератури в УССР, з історичними екскурсами в останнє 50-річчя та з літературними портретами видатніших постатей сучасної української літератури.

Вокально-музичний концерт буде атракцією кінця цього тижня на Союзівці

Союзівка, Керґонксон, Н. Й. — В рямцях щотижневих мистецько - розвагових вечорів, що відбуваються на цій оселі Українського Народного Союзу в Кетскільських горах, відбудеться цього тижня, в суботу 17-го серпня цього року, вокальномузичний концерт з участю видатних молодих і старших співаків та бандуристів. У програмі концерту, що буде відбуватися під проводом проф. Романа Левицького з Елизабет, Н. Дж., передбачені виступи співачок Христі Карпевич — сопрано і Христі Боднар — мецосопрано, співака Олега Богачевського — тенора, та гра на бандурі пп. Володимира Юркевича і Романа Левицького. Акомпаніюватиме співачкам на фортепіяні проф. Богдан Перфецький й Олегові Богачевському — Люба Цегельська. Початок концерту о год. 8:30 вечора.

БЕРЛІНЦІ ВШАНОВУЮТЬ ЖЕРТВУ „МУРУ ГАНЬБИ"

У другі роковини здвигнення комуністами внутрішньо - берлінського муру західньо-німецький міністер д-р Райнер Барцель склав вінок квітів на могилі юнака Ґюнтера Літфіна який впав першою жертвою того муру: він був першим, що пробував втекти із Східнього до Західнього Берліну і при тій втечі згинув від куль комуністичної сторожі. Все ж, за останніх два роки без уваги на той „мур ганьби" вдалося втекти на захід кругло 16 500 особам із Східнього Берліну.

Східньо-західні розмови будуть продовжуватись на сесії ОН

Об'єднані Нації. — Розпочаті в Москві переговори ЗДА й Британії з СССР будуть продовжуватись під час нової, 18-ої з черги, Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, яка починається 18 вересня ц. р. На ту сесію напевне приїде совєтський міністер закордонних справ Андрей Громико і будуть також державний секретар Дін Раск та британський міністер закордонних справ лорд Гюм. Зате не відомо ще, чи приїде французький міністер закордонних справ Моріс Кув де Мурвіль. Коли б він з'явився, то це був би знак, що французький президент Шарль де Ґоль змінив своє становище у відношенні до будь-яких розмов з СССР, що їх він уважає зайвою витратою часу. Без участи Франції у переговорах з Совєтами виключений згори проєктований східньо - західній пакт неаґресії, а також не можна б договоритись щодо встановлення міжнародних контрольних пунктів, як спосіб охорони проти несподіваної атаки. Совєти спершу вимагали, щоб такі контрольні станиці були влаштовані в Західній і Східній Німеччині, — коли ж американський і британський міністри звернули увагу, що це була б дискримінація Німеччини, вони будьто погодились на принцип, що міжнародно - контрольні пункти мали б бути встановлені на вузлових залізничих і летунських площах і портах в ЗДА, Европі та СССР. Американські коментатори висловлюють думку, що, може, де Ґоль виявить більшу схильність до участи в таких розмовах, коли ані Америка й Британія ані Совєти не дуже кваплятєся до отаких нових розмов та до підписування будь-яких нових договорів.

В українському прийнятті на світовому Джемборі взяло участь понад 60 представників скавтських організацій світу

Маратон, Греція. — День 9 серпня 1963 р. був своєрідним „українським днем" підтабору „Плятея" на Світовому Джемборі у Маратоні. Того дня о год. 4.30 поп. Команда табору українських пластунів улаштувала прийняття для представників всіх національних пластових з'єднань на Світовому Джемборі. Понад 60 представників різних скавтських організацій взяло участь у прийнятті. Крім представників екзильних скавтів — литовців, поляків та угорців — на прийнятті були представники Ірляндії, Греції, Маляїв, Полудн. Африки, Франції, Англії, ЗДА, Канади, Кипру, Конґо, Швайцарії, Фінляндії, Швеції, Норвеґії, Данії, Німеччини, Ліхтенштайну і інших. У прийнятті взяла теж участь команда підтабору „Плятея" в комплеті та представники Пресової Кватири табору Джемборі. У дружній розмові гості і Команда табору провели коло двох годин. Серед видатних гостей на нашому прийнятті був присутній також Начальний Пластун князівства Ліхтенштайн, принц пануючого дому. Він є щирим приятелем нашого Пласту, не раз нам помагав на міжнародному терені, і нинішню нагоду Команда табору використала для відмічення того факту. Від імени української делеґації на Джемборі промовляв її голова пл. сен. М. Світуха. Він сердечно привітав всіх гостей в українському таборі, підкреслюючи вагу таких неофіційних стріч для затіснення братерських зв'язків поміж пластунами і висказав вдоволення й подяку всім тим що прийшли на наше прийняття. Інформуючи присутніх, що у прийнятті бере участь визначний гість, приятель українців, принц Ліхтенштайну, М. Світуха подякував йому іменем Українського Пласту за його прихильність і поміч для нас і передав йому на пам'ятку від нас гуцульський інкрустований топірець. Присутні тепло прийняли промову М. Світухи і вшанували оплесками принца Ліхтенштайну. Того самого дня до табору українських пластунів завітав Начальний Скавт грецьких скавтів престолонаслідник грецького трону, принц Константин в оточенню достойників Команди табору Джемборі. При брамі табору привітав його голова української делеґації М. Світуха, після чого Принц Константин, привітавшись з Командою табору, оглянув нашу виставку народного мистецтва. Тут представники нашого табору М. Світуха і о. Б. Смик передали принцові різьблений у дереві альбом та топірець, як подарунок від Українського Пласту. Велике число відвідувачів табору Джемборі з Атен, що зібрались біля наших воріт, приглядалися тій події. Візита принца Константина була фотографована і фільмована українськими й іншими скавтами. Цього самого дня увечері на території підтабору „Плятея" наш табор улаштував вогник. Виконавцями програми були крім українців також японці, французи, норвежці, німці, і грецькі пластуни. Вогник пройшов з повним успіхом.

МЕКНАМАРА: АМЕРИКА МАЄ ВЕЛИКУ ПЕРЕВАГУ НАД СССР В АТОМОВІЙ І РАКЕТНІЙ ЗБРОЇ

Вашингтон. — У другому дні переслухувань перед злученими сенатськими Комісіями для закордонних і військових справ та атомової енерґії, у вівторок 13 серпня, секретар оборони Роберт МекНамара виступив з палкою обороною московського договору про частинне припинення ядрових детонацій, що його Сенат має ратифікувати. У довгій заздалегідь приготованій промові він доказував велику вищість американських збройних сил над совєтськими та зокрема в ділянках стратегічної і тактичної атомової і ракетної зброї. МекНамара твердив, що Америка має тепер „десятки тисяч" атомових бомб і ракетних та гарматніх стрілень. Зокрема, ЗДА мають тепер більше, як 500 ракет і будуть мати їх в 1966 році 1.700. Цими ракетами є Атлас, Тітан, Мінутмен, Поляріс і інші. Понад 500 бомбардувальників, підлеглих Летунській Стратегічній Команді, є в стані постійного поготівля, себто вони знаходяться безперервно в повітрі. Сотні інших бомбардувальників з вантажем атомових бомб можуть у випадку несподіваного проголошення сполоху зринути в повітря за 15 хвилин. МекНамара признав, що Совєти можуть мати технічну перевагу над Америкою у продукуванні монструальних нуклеарних бомб у 100 меґатонів, але Америка мала до цього часу достатočно багато нагод і можливостей перевести також такі пробні детонації, які потрібні для сконструювання такої бомби. Проте Америка свідомо відмовилась від цього, прийшовши до переконання, що куди більшу нищільну силу мають два-три малі нуклеарні бомби, як одна дуже велика. Совєти також не мають великого практичного хісна з випродукуванням такої монструальної бомби, бо вони не мають ракет для її перевоження, а щодо бомбардувальників, як засобу транспортації атомових бомб, то Америка може і без дальших атмосферичних детонацій випродукувати 50-60-меґатонові бомби, здатні для перевоження бомбардувальниками Б-52. Секретар оборони заявив, що не існує міжнародного договору, в якому не було б ризика, що друга сторона не захоче обійти і зламати. У даному випадку американська сторона бере під увагу такий риск, пов'язаний з атомовим договором. Але, по-перше, Америка вірить, що негайно ствердить кожну засекречену совєтську детонацію та, по-друге, коли б навіть не вдалося зробити це раз чи другий, то совєтська користь з таких детонацій була б мінімальна. МекНамара ствердив, що найбільший риск не в можливостях підступного зламання большевиками атомового договору, а в „евфорії", себто в такому захопленні тим договором, яке притупило б чуйність та сказало спочити на лаврах. Ото ж секретар оборони запевнив, що такого настрою нема і не буде в керівних американських чинниках та що, конкретно, всі лябораторії і військово-атомові станиці працюють далі і готові, у випадку порушення Совєтами атомового договору, негайно приступити до атмосферичних детонацій. Водночас не припиняється переводити підземні детонації, в яких американці мають куди більший досвід, як большевики. Тому Мек Намара твердив, що виключення з-під заборони переводити ядрові детонації під землею виходить у більшу користь ЗДА, як СССР. МекНамара рішуче запевняв, що засекречені підступні совєтські детонації ні в чому не змінять нинішнього корисного для Америки військового балансу. „Цей договір — казав секретар оборони — є продуктом нашої сили. Дальший поступ у договореннях з Совєтами щодо контролі над зброєю — поступ, що його всі хочемо робити — залежить вирішно від збереження цієї нашої сили. Тому риск, пов'язаний з цим договором, або малий, або однаковий для обох сторін, коли дивитись на договір тільки з військового погляду. Терезки ясно перехилені у користь договору". Тому секретар оборони поручав ратифікувати його.

З-посеред приявних сенаторів найбільш натискав на секретаря оборони МекНамару республіканський сенатор з Арізони Баррі Ґолдвотер, який між іншим покликався на найрізкішого противника того договору, нуклеарного фізика д-ра Едварда Теллера. Сумніви сенатора Ґолдвотера стосувались вищости Совєтів у продукуванні великих атомових бомб, для яких треба Америці перевести ще відповідні атмосферичні детонації, і продовжувати досліди над винайденням антиракетної ракети. Однаково запити того сенатора, генерала в резерві, як відповіді МекНамари обертались в сфері фахової дискусії із багатьма фаховими нуклеарними термінами. За загальними коментарями — зізнання МекНамари зробило сильне враження, так само, як зізнання держ. секр. Діна Раска з попереднього дня.

В АМЕРИЦІ

● **З Білого Дому** повідомляють, що туди знову купують щоденник із Ню Йорку, „Геральд Трібюн", яку кілька років тому президент Кеннеді заборонив був купувати тому, що той щоденник гостро виступав проти Президентових співробітників-дорадників. Не знати, що спричинило те, що цей щоденник знов читають Президентові співробітники.

● **Державний секретар** Дін Раск зарядив, щоб видати Венесуелі колишнього венесуельського президента-диктатора генерала Маркоса Переса Хіменеса. Венесуельський уряд домагається видачі Хіменеса тому, що він мав собі присвоїти 13.000.000 дол. Хіменес чотири роки різними законними апеляціями боровся проти видачі, але тепер вичерпані всі заходи. Сподіваються, що адвокат знайде ще якусь правну можливість, щоб оскаржений міг залишитися в ЗДА. Це перший випадок в історії, що ЗДА видають голову чужої держави.

● **Сенатор-демократ** Стюарт Саймінґтон обороняє запропоновані видатки на космічну програму в сумі 5.500.000.000 дол., бо ЗДА мусять показати цілому світові, що вони компетентні в космічній технології, яка має значення також і для оборони ЗДА.

У СВІТІ

● **Генеральний секретар** Об'єднаних Націй У Тант погодився на пропозицію Філіппін, Маляйської Федерації і Індонезії, щоб на терені Північного Борнео і Сараґату, теперішніх колоній Британії в тихоокеанському обширі, перевірити, чи тамошні автохтони бажають собі приступити до нової проєктованої держави Маляйзії. Британія погодилась на допущення туди місії Об'єднаних Націй.

● **У Кенії в Африці** над озером Вікторія вибухла епідемія недуги сміху. Західні лікарі твердять, що джерелом недуги не є органічні хиби, а надзвичайна забобонність автохтонів, яка доводить їх до такого емоційного стану, що вони попадають в рід масової та епідемічної гістерії. Коло 1.000 осіб, головно молоді, хворіли тією недугою, що триває від кількох годин до 16 днів і проявляється конвульсійним сміхом та плачем. Смертних жертв не було.

● **В Еспанії** уряд наказав закрити вісім копалень в провінції Астурії, де від трьох тижнів тривав страйк вуглекопів, що вперто відкидали всі заклики до повороту до праці. 7.000 вуглекопів опинились без праці.

● **Із Швеції** мала виїхати до Совєтського Союзу 17-членна делеґація парляментаристів. Ці відвідини були заповіджені на 12 вересня. Але в Швеції все ще панує таке загальне схвилювання і обурення з приводу афери полковника Стіґа Веннерстрома, високого шведського старшини й дипломата, який насправді довгі роки був на совєтській шпигунській службі, що ті відвідини відкликано.

● **В Югославії** скінчилася місія американських лікарів, медсестер і шпитального персоналу, які прибули туди з американської бази в Німеччині після катастрофи землетрусу в Скопле 26 липня ц.р. Всі ранені, що їх приміщено в тому полевому американському шпиталі або видужали, або перенеслись до постійних югославських шпиталів. Посадник поруйнованого Скопле і югославські державні власті прославляли американців за їх допомогу.

● **В Одесі** засуджено знову три особи на смерть за торгівлю на чорному ринку. Цим разом річ іде про провідників „банди", яка керувала забороненим продажем — светерів та інших вовняних одягів. Між засудженими був також службовик совєтської розподільні, що за хабарі видавав товар „спикулянтам" на чорний ринок. Повідомляє про це „Правда України".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.5;0 three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сіті і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
Чеки і mony orders вис тавляти на: "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Впертість у помилках

Антоніо де Олівейра Салязар, диктатор Португалії від 1932-го року, склав у понеділок 12-го серпня широку заяву, в якій рішуче відкинув минулотижневу рекомендацію Ради Безпеки Об'єднаних Націй, щоб Португалія признала своїм африканським колоніям право на самостійність і ступнево здійснювала його в тісній співпраці з автохтонними партіями. Навпаки, Салязар заявив готовість боронити ті „заморські португальські посілості" навіть війною. В обороні нібито слушних прав Португалії на ті африканські землі він гостро критикував антиколоніялізм, як ніби комуністичну затію, і, зокрема, поставив на одну дошку З'єдинені Держави і Совєтський Союз, бо вони — мовляв — сприяють націоналізмові африканських народів тому, щоб закріпити серед них свої впливи. У своїй промові португальський прем'єр таврував деколонізацію Африки і запевняв, що „Анґоля є португальським твором і не може без Португалії існувати"; що „нема анґольців, а є тільки португальці Анґолі". В його заввагах на тему інтриг таких арабських країн, як Єгипет і Альжир, серед африканських муринських племен, як також у його твердженнях про те, що „масовий наплив" до Об'єднаних Націй азійських і африканських членів шкодить нормальному функціонуванню тієї установи, може є чимало слушности, але засадничий підхід португальського прем'єра до проблеми колоній і права колоніяльних народів на самостійність — на диво анахронічний і неправильний.

Ця остання заява прем'єра Салязара може послужити за клясичний приклад, як деякі державні мужі не всилі йти за духом часу, не розуміють новітніх історичних течій, не вміють достосувати до них своєї політики і своєю впертістю в обороні справи, приреченої на проґру, спричиняють величезні жертви гроша й крови та невимовну шкоду власній батьківщині. Таких прикладів у всесвітній історії без числа-міри. Бурбони загубили свою династію і штовхнули Францію у трагедію великої революції, — ніякої науки з тієї лекції не винесли Романови в Росії, і тому такої самої долі зазнали 128 років згодом, — Габсбурґи довели свою впертістю до розвалу австро-угорської монархії, всі сатрапи й диктатори вперто боронили свою необмежену владу, нехтували потребами народів і — програвали. Нинішня поведінка португальських державних мужів тим більш незрозуміла, що вони мали нагоду запізнатися з колоніяльним досвідом Британії, Бельгії, Франції, Голляндії, Італії, ба навіть своєї сусідки Еспанії, і з того могли переконатися, що куди сильніша Британія не всилі була зберегти Індію, а куди сильніша Франція докраю виснажила себе війнами за Індо - Китай і Альжир і пережила важку психічну кризу, коли остаточно всі ті її жертви виявилися даремними.

Анґоля в західній Африці має на території кругло 480 000 кв. миль несповна 5 мільйонів населення, в тому числі лише 5%, себто кругло чверть мільйона, европейців. Інша її колонія Мозамбік у східній Африці на території несповна 300 000 кв. миль має 6 500 000 мешканців, з того кругло 40 000 европейців. Подібне відношення також і в інших, менших португальських колоніях. Всі вони далеко від Португалії, оточені ворожими Португалії країнами. Зокрема 32 африканські держави обіцяли підтримку анґольському рухові. Салязар виступає не тільки проти принципу права народів на самовизначення але й проти не менше важливої політичної правди — не боротися за справу яка не має найменших шансів на виграш. Тому він — програє.

Конфлікт поглиблюється

Не зважаючи на всі заяви Москви і Пейпінґу, що єдність міжнародного комуністичного руху мусить бути вдержана і що ні одна, ні друга сторона не вчинять нічого такого, що могло б вийти на шкоду боротьби за перемогу комунізму в світі, наявні між ними розбіжності набирають чимраз гострішого характеру.

Приклади безупинного погіршування взаємин між цими „братніми" компартіями подає майже кожного дня совєтська і комунокитайська офіційна преса. Водночас із цим у розпалі сварки, що точиться здебільша навколо справи договору про частинну заборону атомових детонацій, обидві сторони виявляють, що наявні між ними „непорозуміння" не такі то вже нові й несподівані.

Розбіжності між Москвою і Пейпінґом знаходили вияв не тільки на таких чи інших нарадах і конференціях комуністичних партій, що закінчувалися звичайно нібито „одноґолосно" схваленими деклараціями і постановами, але й навіть на таких форумах, як створена і спонзорована міжнародним комунізмом так звана Всесвітня Рада миру. Дуже показово підтвердили цей факт визначні совєтські члени цієї нібито „всесвітньої" ради Ванда Василевська й Олександер Корнійчук у своїй статті, надрукованій в московських „Известиях" з 9-го серпня цього року. „На протязі останніх років, — признаються Василевська і Корнійчук, — китайські представники у Всесвітній Раді Миру і в інших міжнародних громадських організаціях виступають з демагогічними промовами, ображуючи всіх, хто не хоче підтримувати їх безрозсудної, загрозливої для справи миру політики". З цієї ж статті і західні й совєтські читачі вперше дізналися, що на стокгольмській сесії названої „ради миру", яка відбулася перед цьогорічним Московським Конґресом цієї ж ради, китайська делегація гостро виступала проти скликування цього Конґресу до Москви і „буквально тероризувала сесію своїми виступами, покидаючи два рази залю засідань".

Показовим для сучасного стану китайсько - совєтських взаємин може бути й те, що комунокитайська преса почала останнім часом писати правду про совєтські справи і совєтську дійсність. Офіційний орган китайської компартії „Женьмінь Жібао" друкує майже кожного дня опрацьовані на підставі совєтської ж таки преси звідомлення про нужду совєтського населення, про прояви приватно - власницької ідеології в думанні совєтських людей і т. п. Зредаґовані усі ці вістки докладно в такий самий спосіб, як це робила досі західня „буржуазна" й еміграційна „контрреволюційна" преса, і якраз цей факт довів до скаженини московську „Правду", яка в числі з 9-го серпня почала громити пейпінґську „Женьмінь Жібао" за „негідні манери" і, зокрема, за „препарування і фальшування ... критичних матеріялів, публікованих у совєтській пресі".

Вершка роз'ярення досягла сварка між Москвою і Пейпінґом 10-го серпня, коли пейпінґська „Женьмінь Жібао" виступила з формальним обвинуваченням Хрущова і його партійного керівництва у відкритій капітуляції перед капіталізмом і в ганебній зраді комуністичної справи.

Як можна бачити з наведених прикладів, обидві сторони не жалують собі ні гострих слів, ні обвинувачень. Коли ж узяти до уваги, що Москва такими актами, як заплянована відвідини Хрущова у заклятого ворога Пейпінґу — юґославського „ревізіоніста" Тіта, починає відкрито провокувати Пейпінґ, то надій на недалеку злагоду між обома цими суперниками немає. Конфлікт між ними щораз більше поглиблюється.

Михайло Килимник

„ТЕХНОКРАТІЯ" В СССР

Недавні пересунення і призначення в керівному апараті Совєтського Союзу, а особливо в Україні, мимоволі пригадали колись дуже часто вживане слова „технократія", що означає владу техніків, фахівців. Та й не тільки колись. Закордонні відвідувачі червоної імперії свідчать, що й тепер в СССР це слово доволі поширене, його часто чують навіть туристи.

Виникнення цього специфічного терміну припадає на початок сталінських п'ятирічок. Тоді в Донбасі і на Дніпрельстані вперше голосно прозвучало слово „технократія"; пробилося воно й на сторінки преси, не раз згадувалося на партійних конференціях, зборах інженерно-технічних працівників („Ітр"), а то й звичайних робітників. „Технократію" офіційно засуджували, поборювали, а деяких представників її фізично знищували, влаштовуючи голосні судові процеси „шкідників" промисловости, транспорту, науково-дослідної ділянки. Проте, своєрідний прихований рух прихильників „технократії" ніколи не завмирав і завжди тою чи іншою мірою давав себе відчути.

Коли Сталін практично поставив завдання перетворити Совєтський Союз в індустріяльну імперію, він був змушений на початках звернутися по допомогу до нечисленної ще технічної інтелігенції, вихованої ще за старого, царського режиму. Та інтелігенція вважаючи, що ось надійшла слушна нагода, сказала тоді своє слово про „технократію". Уявлялося їй так, що владу в державі мають перебрати в свої руки висококваліфіковані фахівці, інженери промисловости, а в погодженні з ними сільським господарством мали б керувати агрономи, військом — офіцери і т. д. Комуністичну партію уявлялося як допоміжну інституцію, підпорядковану інженерам промисловости і поставлену виключно на виконання їхніх вказівок. Керівні державні органи мусіли б стояти над партійними, отже — Совнарком СССР мав би бути зверхником для ЦК ВКП(б). У такий спосіб передбачалося усунути сталінських наглядачів над фахівцями, призначуваних з числа партійних діячів або так званих „висуванців", які не тільки керували партійними та державними установами, але були також директорами фабрик, шахт, радгоспів, головами колгоспів, комісарами в армії тощо.

Загально вважається, що найбільш виразним представником „технократії" був начальник управління будівництвом першої в СССР гідроелектрівні — Дніпрельстану, інженер, згодом дійсний член Української Академії Наук, Олександер Вінтер. Він, хоч і належав до „старорежимної" технічної інтеліґенції, хоч і був безпартійним, але, як визначний фахівець, одержав на Дніпрельстані виняткові права. Управлінню Вінтера підлягала будова не тільки гідроелектрівні, але й нового міста, його комунальне господарство, включно до харчування населення. Ролю партійної організації на будівництві він звів виключно до „мобілізації мас" та виконання його наказів, тобто всіляких „змагань" за виконування норм, на пропаґанду, на скликання всіляких зборів, конференцій нарад.

Тодішньому секретареві партійної організації Дніпрельстану, Макарові, Вінтер не раз казав, навіть у присутності свідків:

— Моя справа утримувати зв'язок з урядом у Москві, а ваша — з керівництвом партії у Москві. Через те у мене в кабінеті мусить бути безпосередній телефонічний зв'язок з Молотовим, а у вашому — із Сталіним...

Так і було: Вінтер завжди у важливих справах звертався до Молотова, до тодішнього голови уряду, обминаючи Сталіна, генерального секретаря ЦК партії.

Та „технократію", повторюємо, назагал тоді поборювали. Поборювали не тільки тому, що з нею ніяк не хотіли замиритися здебільша напівписьменні комуністичні керівні кадри, але також із міркувань засадничого характеру.

Сталін і його прибічники твердили, що „технократію" не можна поставити над партією тому, що партія є носієм ідеології, тож інженери й техніки мусять виконувати її вказівки. Коли ж справа виглядала б навпаки, то це означало б втрату ідеології, самого змісту комунізму.

Згодом, ще за Сталіна, звернено увагу на піднесення освіти керівних кадрів партії і комсомолу через навчання в партійних школах різних щаблів, аж до найвищої при ЦК ВКП(б). Таким чином партія намагалася всіх керівників наснажити ідейно, а практично, вони мали вдосконалюватися безпосередньо на місцях праці. Таких керівників часто пересували з місця на місце: директор шахти діставав призначення до молочної промисловости, комісар полку ставав керівником радгоспу, голова кооперативної організації раптом очолював пошту й телеграф...

Та розбудова індустрії вимагала насамперед висококваліфікованих фахівців, тих самих інженерів та техніків. Тих фахівців навчальні заклади випускали щораз більше, їхній прошарок і їхнє значення в державі зростали. На зміну старшим, прийшло нове покоління фахівців, виховане й навчене вже за совєтської влади. І їх з часом почала приваблювати ідея „технократії", бо на кожному кроці відчували вони, як зле працювати під керівництвом партійних дилетантів. Відкрити їм двері до високих посад міг лише партійний квиток. З другого боку й Кремль, бачачи, що з інженерів та техніків кращі промислові керівники, ніж з партійних всезнайок, почав всіляко заохочувати нову технічну інтеліґенцію вступати до комуністичної партії, а партійних керівних працівників — до технічних шкіл. Одним з таких партійних керівників був Нікіта Хрущов, який свого часу закінчив у Москві промислову академію.

Тож уже за Сталіна почали з'являтися директори промислових підприємств, а там і трестів та головних управлінь з високою технічною освітою. І все ж навіть ці нові інженери й техніки - партійці довший час відчували ще свою залежність від партійних дилетантів, які міцно тримали в своїх руках провідні становища в партії та державному апараті.

Якщо первісна „технократія" була безпартійною, а то й аполітичною, то представники нової переконалися, що, без захоплення в свої руки керівних становищ, їм ніколи не вдасться вести перед в усьому житті червоної імперії. І ось починається повільне, а згодом і посилене просякання інженерів та техніків на провідні місця не тільки в промисловості, а і в державних установах, в партійних та комсомольських організаціях. Спочатку з'являються інженери й техніки, як секретарі партійних організацій, на великих підприємствах Донбасу й Дніпропетровщини, далі вони стають секретарями районових та міських комітетів партії. Уже, скажімо, в Києві, напередодні другої світової війни, першим секретарем обкому партії був інженер Зиновій Сердюк, а першим секретарем міського комітету партії — інженер Тимофій Шамрило (останній, до речі, разом з секретарем Ленінського райпарткому, Романченком, залишився під час німецької окупації в Києві, добровільно зголосився до німців, пропонуючи свою співпрацю, але через кілька днів був розстріляний).

Згадані нами на початку пересунення і призначення в керівному апараті Совєтського Союзу, особливо на Україні, яскраво промовляють про поважні успіхи „технократії", осягнуті вже в останніх часах.

Ось такий Дмитро Устінов, що ввесь час працював на промислово - господарських керівних посадах, майже зовсім не виявляючи себе по лінії партійній, раптом стає не тільки одним із заступників Хрущова, але також членом Президії ЦК КПСС. Призначено на секретаря того ж ЦК дотеперішнього першого секретаря ЦК партії в Україні Миколу Підгорного, що раніше працював інженером на цукроварнях Вінниччини, а також головним інженером кам'янець - подільського цукротресту.

А що бачимо в Україні?

Замість Підгорного, становище першого секретаря ЦК партії посів Петро Шелест, інженер за фахом. Головою так званого уряду УССР бачимо Івана Казанця, теж інженера. Інженером є і О. Ляшко, секретар ЦК КПУ в справах промисловости й будівництва.

Здебільшого на керівників обкомів і облвиконкомів призначають, відповідно, інженерів або агрономів. Це вони головно відповідають за працю підпорядкованих їм господарських об'єктів, а всі інші справи, як культурні, пропаґандивні, є для них другорядними.

Представниками первісної „технократії", хоч бере вона свій початок з України, були переважно росіяни, або зрусифіковані німці, французи, бельгійці (саме на Донбасі і Дніпропетровщині). Через це мислили вони загальноімперськими категоріями. Та згодом почала просякати „технократія" також українським елементом. Наслідком цього маємо тепер значну кількість інженерів і техніків українського походження.

Тут ще варто звернути увагу на одне місце промови Миколи Підгорного, яку він виголосив у Києві перед своїм від'їздом до Москви. Ось його слова:

„Взяти прояви місництва, яке іноді переростає в пряме рвацтво. Відомо, що постачання народного господарства і населення союзних республік, областей колгоспів і підприємств здійснюється на плянових засадах. Та знаходяться ще такі товариші, які вважають головним у своїй діяльності будь-що „свою" область, „своє" підприємство, урвати для цього якнайбільше, навіть за рахунок інших, що мають більші потреби. І як не дивно, але нерідко таких працівників оцінюється не за діловими якостями, а за наявністю „пробивних спроможностей", по суті за уміння рвати, тобто обдурити державу, та ще й хвалять їх, мовляв, такий молодець, що навіть державу зумів обійти".

А хто такі оці „місники", про яких згадував Підгорний? Та це ж і є ті представники нової „технократії", всі ті інженери, техніки, господарські керівники, які намагаються якнайбільше затримати в Україні її продуктів. Через це на них тепер така нагінка на всіляких партійних збіговиськах і в пресі. Недармо пильне око Москви починає дошукуватися споріднення між так званим „місництвом" і „буржуазним націоналізмом".

Як би там не було, безперечні успіхи, що їх здобуває „технократія", виразно свідчать не про силу, а про ідейну кволість московського комунізму.

У 1929 РОЦІ

Фундація для дослідження життя і діяльности полковника Євгена Коновальця подала до преси коротке повідомлення, як протест проти очорнювання пам'яті полк. Є. Коновальця п. Панасом Феденком, який у своїй книзі „Український рух в XX столітті" твердить, посилаючись на Франца Обермаєра і його книжку „Украіне", що полк. Є. Коновалець одержав був запрошення від президента Совєтської України Г. Петровського прибути до Києва, і що він там у Києві в 1929-му році був.

Болюче вона, що навіть по 25 роках від смерти полк. Є. Коновальця є ще люди серед української спільноти, які не перестають зневажати цього визначного борця за волю українського народу.

Слава Богу є ще в живих люди, які в тому, як і в попередніх, а також пізніших роках співпрацювали з полк. Є. Коновальцем і можуть засвідчити, що Полковник ані такого запрошення не діставав, ані з нього не користав. У 1929-му році, наприкінці січня, відбувся у Відні Конґрес Українських Націоналістів. На початку лютого 1929-го року полк. Є. Коновалець прибув до Праги разом з ген. М. Капустянським. Після того виїхав він до Берліну звідки в квітні 1929-го року виїхав до ЗДА і Канади, де є ще в живих люди, які можуть потвердити про побут полк. Коновальця в тих двох країнах. Про це можна навіть знайти полемічні нотатки в „Народній Волі" того ж року і в „Українському Голосі", себ то тих двох українських тижневиках, які не ставились прихильно до діяльности полк. Коновальця.

Наприкінці липня 1929-го року полк. Коновалець у поворотній дорозі із ЗДА та Канади зупинився на декілька днів у Парижі, де відбув наради з ген. М. Капустянським та інж. М. Сціборським. Є в Парижі ще ряд українців, які можуть це потвердити.

Після побуту в Парижі полк. Коновалець повернувся до Берліну. Наприкінці серпня того ж року відбувся в Берліні Конґрес Міжпарляментарної Унії, на якому були українські посли та сенатори до польських законодатних палат, з якими бачився полк. Коновалець. Що більше, на бажання полк. Коновальця прибули з Берліну до Праги посол Дмитро Паліїв та сенатор Остап Луцький, які були прийняті в чеському міністерстві закордонних справ.

В жовтні 1929-го року відбувалася в Празі Конференція українських генералів, заініційована полк. Коновальцем, і він був присутнім на тій Конференції.

В грудні 1929-го року полк. Коновалець був знову в Празі, підготовляючи свій виїзд до Швайцарії.

Отже, в 1929-му році полк. Коновалець, як це хронологічно подано, не міг бути в Києві чи взагалі в Україні. Відомо, що в 1929-му році вже відбувалися арешти членів Спілки Визволення України, про що добре поінформований був полк. Коновалець. Того ж року також розпочалась безоглядна колективізація українського селянства, і полк. Коновальцеві було аж надто добре відомо, який рішучий, а подекуди навіть збройний спротив ставило українське селянство тій московській колективізації. Крім цього, протягом років полк. Коновалець стояв у важкій боротьбі з радянофільством, чи як тоді звикли були називати „зміновіховством", а зокрема з тою політичною групою, що її очолював президент Є. Петрушевич.

Чи можна хоча б подумати, щоб полк. Коновалець, який очолив щойно сформовану Організацію Українських Націоналістів, рішився прийняти запрошення Гр. Петровського і поїхав до Києва, а після того повороту з Києва продовжував боротьбу проти московської окупації України? Після поїздки без повороту Юрка Тютюнника, після вбивства Головного Отамана Симона Петлюри, після вбивства в попередніх роках ряду старшин Січових Стрільців, що відряджені були полк. Коновальцем в Україну для революційних дій, чи полк. Коновалець міг все це забути й виїхати до Києва?

Правдою є, що в 1928 чи 1929-му році виїжджала, до Харкова, очевидно через Київ, група українських кооператорів із Західньої України, окупованої тоді Польщею. Їхала вона добиватися в тодішньому „уряді" Совєтської України позички в сумі 50 000 долярів для розвитку української кооперації на Західніх Землях. Група українських кооператорів виїжджала із Львова, отже там не міг бути і не був полк. Коновалець.

Відомо аж надто добре, що перше УВО, а пізніше ОУН якнайрішучіше поборювали зміновіховство на Західніх Землях України взагалі й чинно реагувала ОУН, доконавши атентату в совєтському консуляті у Львові.

Але найважливіше є те, що полк. Коновалець ніколи у вийнятково важливих справах не приймав самостійних рішень, не засягнувши перед тим думки інших членів чи то командного складу УВО, чи Проводу Українських Націоналістів. В тодішньому Проводі Українських Націоналістів було шість членів, уродженців Східніх Земель України, які, навіть коли б полк. Коновалець захотів був відбути таку поїздку леґально чи нелеґально, своєї згоди не дали б, більше того — протестували б а може й вийшли б з рядів Організації Українських Націоналістів.

Тому писання про поїздку полк. Є. Коновальця до Києва на запрошення Г. Петровського треба вважати за звичайну вигадку, в чийому інтересі було пускати таку вигадку, це залишається покищо нерозв'язаною загадкою. Але може колись і ця загадка буде розгадана, якщо її не вигадав той український діяч, який — як виходить із передмови книги Франца Обермаєра „Украіне" — був співробітником автора тої книжки

Олександер Бойків
колишній секретар полковника Є. Коновальця.

Олекса Грищенко

МОЇ ЗУСТРІЧІ Й РОЗМОВИ
З ФРАНЦУЗЬКИМИ МИСТЦЯМИ

(XXIII)

Родом був він з віленського Гета. Батько кравець. Учився у віленській школі мистецтва. До Парижу добився 17-річним хлопчаком, страшенно бідував, носив пакунки на базарі Галь. Замолоду мав силу боксера. Під час другої світової війни він не зумів утекти від жорстоких наці в Нью-Йорк, так, як його спритні земляки Шаґан, Кіслінґ, Мане Кац. Спасався від німців на провінції, сім разів міняв домівку, спав по клунях. Як підозрілий, був переслідуваний навіть французькими жандармами. Коли вернувся до Парижу, німці спіймали бідолаху і почепили на спині жовту зірку. В 1944 був оперований, одначе запізно, зараз після операції помер у порівняно ще молодому віці.

Все життя цього „блукаючого жида" відбилося в його конвульсійній творчості, де рухливість і біганина болісних, покривлених форм є найбільшою прикметою мистця. Про нього влучно сказав його компатріот, маршан Базлер, талановитий письменник і критик, з яким я зустрічався врядигоди в його ґалерії при вул. Севр ч. 11. — „Сутін? Це каліка".

Найкращі твори Сутіна це його натюр-морти „Індик" з розпущеним крилом на темному тлі синьої пруської фарби, „Бик", „Курка", „Вуджені оселедці". Тут він рівня найбільшим майстрам світового мистецтва.

ФРАНСУА ДЕНУАЄ
(Francois Desnoyer — 1894-)

Ім'я Денуає було мені відоме з давніх років. Воно часто перехрещувалося з моїм у витинках з газет і мистецьких журналів, які надсилано мені під час виставок у сальонах. „А, думав я собі, переступаючи поріг ґалерії, де виставляв свої твори Денуає, — це той самий мистець, чиє ім'я вбилося в мою голову!"

Він народився в Монтабані, батьківщині Енґра й Бурделя. Монтабан — це вже південь, недалеко Тулюзи, країни сонця і тепла, городини й овочів. Сотки разів перебували ми тут з дружиною, милуючись гарячим кольоритом, зупинялися і в самому Монтабані.

Молодий Денуає ще хлопчаком вступив у Декоративну Школу Мистецтва в Парижі, де брав лекції скульптури у свого знаменитого земляка Бурделя. Побіч скульптури, він виконав також чимало літографій.

Була то пора, коли мистецькі революції фовізму („диких") і кубізму відійшли вже в історію. Молодий, талановитий Денуає взяв від одного і другого напрямку те, що йому було потрібне для його буйної діяльности і мистецької практики: від „диких" узяв він сміливість кольору і мазка, а кубізм навчив його модерного ритму і вміння конструктивно будувати образ.

Непосидющий, він замолоду об'їхав Мадрид, Венецію, Кольмар, Відень та Прагу. Скрізь, як і в Парижі, пильно придивлявся до старовинних майстрів і робив з них копії, — з Ель Ґреко, Тіціяна, Веронеза, Ґрюнвальда, Брейґеля, Фуке, Делякруа. Все це надало йому досвіду, розвинуло смак, і мистець не пішов, а побіг вільним шляхом праці й успіху. Виставляти почав він досить пізно, бо 28-літнім мистцем, у сальонах. Для інших — одна біда сама не ходить, а для нього це був успіх за успіхом. Як із мішка, посипалися великі замовлення. Головний директор Музею Модерного Мистецтва в Парижі, Жан Кассу, примістив у своєму музеї 11 картин Денуає, на цілу стіну. Сам Кассу, відомий мистецький критик, народився в еспанському Більбао від матері еспанки і батька баска, під час війни був активний у французькому підпіллі і довго сидів у тюрмі. Кассу — це псевдо.

В 1929 р. Денуає отримав велику премію Блюменталя, а міжнародна виставка в Парижі у 1937 р. нагородила його золотою медалею за декоративне пано. В 1949 р. здобув він премію на міжнародній виставці Б'єннале у Венеції. Виставляв звичайно в мистецькій групі, куди входили ще Громер і скульптор Ліпшиц.

В Осінньому Сальоні, де я постійно виставляв, як один з дійсних членів того Сальону, ми з дружиною не раз зупинялися перед полотнами Денуає. Нещодавно він дістав у тому Сальоні цілу залю, — чого там не було! Краєвиди, мертва природа, портрети, море, види портів...

Що з першого погляду впадає у вічі в зустрічі з його малярством? Це передусім ентузіязм, зухвалість у підході. Мистець упевнено і швидко будує свій малюнок, окреслюючи синьою рискою будинки, пароплави, обличчя моделів, предмети натюр-мортів. Він не вагається залишити образ в стані етюду, щоб тільки здобути цим свіжість виконання і безпосередність сприйняття. А фарби для нього всі добрі: сині, червоні, білі, зелені, чорні, — щоб тільки малюнок вийшов цікавий, бадьорий, модерний. Це й причина, чому його образи часом скидаються на плякат чи афішу, які треба подивляти здалека, моментально, як і пристало мистецтву в Содомі і Гоморі модерного міста.

Нещодавно музей-замок у Кань влаштував ретроспективну виставку Денуає. Він привіз свої твори з Сет, біля Перпіньяну, де мав свій осідок для праці й відпочинку. Ми з дружиною, що добре вже знали його мистецтво, пізнали його тепер особисто. Огрядна людина півдня, з симпатичним обличчям, раз-у-раз освітлюваним усміхом, завжди з дотепним словом на устах. Подарував нам каталог виставки, підписавши його по-еспанському, з розчерком. „Цих речей, — казав він, — я не продаю, збирав їх роками. Як тільки трапиться який мій добрий образ, я його зараз набік, приховаю. За два-три дні, як закінчиться виставка, покладу експонати у вантажник і повезу виставку до іншого музею"...

ПРОТОКОЛ
З РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ У. Н. СОЮЗУ, ЯКІ ВІДБУЛИСЯ В ДНЯХ 20-го ДО 24-го ТРАВНЯ 1963 Р., НА „СОЮЗІВЦІ," КЕРГОНКСОН, Н. Й.

(2.)

Звіт головного секретаря Ярослава Падоха

(Продовження з попереднього числа)

Наша перша таблиця має дуже цікаву вимову. Вона виявляє нашу велику запопадливість в праці УНСоюзу впродовж п'ятьох місяців року й наше велике занедбання в дальших сімох місяцях. Дві з половиною тисячі членів, здобути за звичайно найбідніші перші місяці, це великий успіх. Дещо більше, як півтори тисячі членів, здобутих за дальших сім місяців, в тому звичайно найбагатіших на члени останніх місяців, а зокрема в грудні, це велика наша невдача. Чи не варта ще раз зацитувати слова поета про те, що в УНСоюзі, як взагалі в житті, „з журбою радість обнялася". Успіхи перших п'ятьох місяців виявляють, які величезні можливості є між нами в організаційній ділянці. Неуспіхи в другій частині цього ж року говорять великим голосом про те, як легко, спочивши на лаврах, можна втратити можливості й занапастити раніший труд і раніші здобутки. Чергова таблиця має також свою вимогу. Коли на чоло всіх 500 союзових секретарів вибиваються секретарі Відділів з невеликих місцевостей (М. Турко, Форд Ситі, М. Фединишин, Перт Амбой) або секретарі невеликих Відділів П. Головачук (Пассейк), Стефанія Галичин (Ню Йорк), то це є доказом на те, що не тільки великі метрополітальні міста, в яких є скупчені десятки тисяч наших земляків, але також невеличкі міста й не дуже великі Відділи мають великі можливості росту, якщо знайдуться в них працьовиті і вперті люди.

Ця табеля з 30-ма прізвищами відділових секретарів та з 8-ма прізвищами постійних організаторів не є звичайною табелею. Є це почесна листа 38-ох найбільш заслужених союзовців в минулому році. Тих 38 відданих працівників Союзу зорганізували 1,826 членів в минулому році, тобто 44.5% усіх нових членів, приєднаних в 1962 р. Їм теж належиться подяка й з них повинні брати приклад другі. З приємністю підкреслюємо поміж ними 6 членів Головного Уряду УНС: Тараса Шпікулу, Андрія Джулу, Олену Олек, Петра Пуцила, Івана Одежинського і Богдана Зорича.

Поміж Відділами на чоло висунулися, вже по традиції, Відділи наших постійних чемпіонів, головних радних з Торонта (432) і Філядельфії (153) та 194 Відділу з Ню Йорку, який є неначе вужчою союзовою батьківщиною для складаючого цей звіт. Є поміж цими Відділами великі й малі Відділи, з великих і малих міст; всіх їх в'яже одно: активність їх секретарів та вужчого чи ширшого числа відділових діячів.

Вдруге підряд на чоло союзових округ вийшло Шикаго. Воно знову на кількадесят членів побило свого постійного конкурента в Ню Йорку. За ними йде Філядельфія, Клівленд, Ню Гейвен, Питсбург, Дітройт, Перт Амбой і Вунсакет.

Чергова таблиця виявляє уділ в минулорічній кампанії американських стейтів і канадійських провінцій. Перше місце заслужено займає Ню Йорк, який здобув понад 20 відсотків всіх нових членів. За ним іде Пенсилвенія, Ілиной і Ню Джерзі. Ця табеля говорить переконливо про те, що бодай п'ять наших округ мають змогу здобути щороку по 1,000 членів і бодай по одному мільйонові загального забезпечення.

Чергова таблиця говорить про те, в яких клясах примістилися нові члени. Серед молоді, як і серед старших найбільш популярним є 20-літнє забезпечення, платне після смерти. Зараз за цією клясою в обох відділах молоді й дорослих членів є знову ж 20-літнє забезпечення, вивінувальне, платне після 20-ти років від видання грамоти. На третьому місці серед молоді є забезпечення студійною т. зв. коледжовою грамотою, а в дорослих забезпечення на все життя. Як і в попередніх роках кляси Р-65 і Е-65 в молодечому департаменті та в департаменті старших є дуже непопулярними. Лиш дивно, чому ці грамоти такі придатні для забезпечення старости, після переходу на пенсію, мають таке слабе пристосування в нашім життєвім плянуванні.

А вже найбільшою загадкою є ще нестара грамота DP, подвійного забезпечення до 60-го року життя, яка зручно й корисно комбінує забезпечення на все життя із забезпеченням часовим (терм) і як ніяка інша, своєю дешевістю надається до забезпечення передусім молодих подруж, з малими дітьми й з невеликими фінансовими засобами. Плянуємо повести окрему кампанію для популяризації цієї грамоти.

Таблиця, яка виявляє рух активних членів, тобто тих, які платять вкладки, цікава передусім джерелами втрати наших членів. На першому місці стоїть суспенза. Це непотрібна втрата, але дійсність й довголітній досвід найбільших асекураційних компаній вказує на те, що відсоток суспендованих членів в УНСоюзі є куди менший, як в інших подібних організаціях. Цей відсоток звичайно сягає й переходить 20 відсотків новоприєднаних членів, у нас він куди нижчий.

Від ряду років зменшується число суспензи за вийнятком минулого року, коли це число на 120 членів збільшилося. Хоч некорисне це явище, але зрозуміле. Відділи не були схильні суспендувати членів перед конвенцією, щоб не порушити свого права на конвенційну репрезентацію. Після конвенції чимало Відділів приступило до ґрунтовної чистки своїх несолідних членів. До того, на жаль, були Відділи, які, щоб збільшити число своїх членів до мінімум вимоги до вибору делеґата, приймали членів, які швидко покинули Союз. Треба докласти всіх старань, щоб надробити ці „конвенційні втрати" і щоб цього не повторяти перед новою конвенцією. Прикро підмітити, що постійно збільшується число передчасного згрошевлення грамот. Ця недуга обняла передусім молодь, яка відходить з-під батьківської опіки і яка, з поспіхом і завзяттям вартим кращої справи, дійшовши до повноліття, забирає гроші, складені їхніми батьками. Головному Урядові варто на цьогорічній нараді особливо і дбайливо застановитися над цією справою, а Відділовим секретарям повести проти передчасного згрошевлення новий хрестоносний похід.

Незалежно від нас відходить багато членів з виплаченими грамотами, число яких з кожним роком збільшується. Це в загальному стосується також до втрати членів внаслідок смерти. Ця втрата впродовж останніх 5-10 років зросла на 5 відсотків.

Погляд на минуле десятиріччя 1953 - 1962

Ряд табель, поміщених у цьому розділі відносяться до останнього десятиріччя. Їм призначено дати те, що найцінніше в кожній статистиці: загальний погляд на лінію розвитку організації. Ці табелі рік-за-роком показують нам число здобутих нових членів, які, неначе керовані якимсь укритим законом, в непаристі роки збільшуються, а в паристі зменшуються. Не треба забувати, що минулий рік був роком непаристим. Різниця між цим і попереднім (1961) роком математично замикається числом 737 членів менше в останньому році, як в попередньому. Зате пересічна сума забезпечення зростає і врешті доходить до $1,000. Не є задовільна висота, але вже не дуже компромітуюча. Таблиця втрати членів виявляє систематичний зріст усіх джерел втрати за вийнятком одної, суспензи. Тільки деяку ролю в цьому грає зменшене число нових членів. Головну заслугу в цьому відокремленому, потішаючому факті має збільшена опіка над членами наших секретарів та більше зрозуміння життєвого забезпечення серед самих членів. За останніх десять років число активних членів збільшилося на рівно 5,000 членів, а загальне число усіх членів на 10,500 членів. Їх загальна сума забезпечення зросла з $49,000,000 на $63,500,000, тобто майже на 30 відсотків. Отже, реальним фактом про ріст УНС за останніх десять років є зріст щороку пів тисячі активних і стільки ж не активних членів, тобто разом на 1,000 членів обох груп річно. Під цим оглядом останній рік, в якому УНС збільшився на рівно 1,000 членів (без 17), в загальному не був гірший як вся остання декада.

Варто підмітити, що коли пересічна сума забезпечення нових членів в 1953-му році не доходила $700, то в 1962-му році вона вже наблизилася до $1,000. Повільніше збільшується пересічна сума забезпечення усіх членів. За декаду вона збільшилася на $100 і сьогодні виносить $778.

НОВІ ЧЛЕНИ ТА ЇХ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Рік	Число нових членів	Їх сума забезпечення	Пересічна сума заб. члена
1953	4,682	$3,235,929	$691
1954	3,426	2,491,299	727
1955	3,490	2,783,500	797
1956	3,343	2,614,500	782
1957	4,430	3,547,000	800
1958	3,727	3,306,000	887
1959	4,998	4,505,500	901
1960	3,567	3,522,000	987
1961	4,830	4,700,000	975
1962	4,093	4,014,000	980

РІСТ УНСОЮЗУ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Рік	Число нових членів	Приріст, або убуток
1953	4,682	1,727
1954	3,426	252
1955	3,490	530
1956	3,343	179
1957	4,430	1,256
1958	3,727	299
1959	4,998	1,423
1960	3,567	317
1961	4,830	1,213
1962	4,093	222
Разом	40,586	6,784
Стан з 1. січня 1953 року		68,494
Приріст членів за десять років		6,784
Стан членів 31 грудня 1962 року		75,278

ВТРАТИ ЧЛЕНІВ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ
внаслідок суспенз, виплачених грамот, грошових зворотів та смерти

Рік	Сусп.	Виплачені Е грамоти	Виплачені Р грамоти	Грошові звороти	Посмерт. виплати
1953	1,325	214	159	597	494
1954	1,177	272	260	699	499
1955	971	374	263	662	479
1956	691	777	400	626	550
1957	805	444	418	680	601
1958	930	345	550	803	581
1959	857	464	771	729	624
1960	709	592	777	894	684
1961	661	605	762	803	673
1962	782	625	857	806	654
Разом	8,908	4,712	5,217	7,299	5,839

ЗАГАЛ АКТИВНИХ ЧЛЕНІВ ТА ЇХ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
Стан за останніх десять років

Кінець року	Число членів	Їх сума забезп.	Пересічна сума забезп. члена
1953	70,221	$48,069,733	$684
1954	70,473	48,600,387	689
1955	71,003	49,580,309	698
1956	71,182	50,356,954	707
1957	72,438	51,830,257	715
1958	72,737	52,793,753	725
1959	74,160	54,749,205	738
1960	73,843	55,446,896	751
1961	75,056	57,563,463	767
1962	75,278	58,577,520	778

ЧИСЛА І СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВСІХ ЧЛЕНІВ, АКТИВНИХ І НА ВИПЛАЧЕНОМУ ТА ПРОДОВЖЕНОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЗА ОСТАННІЬ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Кінець року	Число членів	Їх сума забезп.	Пересічна сума забезп. члена
1953	71,953	$49,059,393	$681
1954	72,814	49,967,597	686
1955	73,701	51,253,074	695
1956	74,246	52,314,109	704
1957	75,986	54,143,155	712
1958	76,864	55,514,617	722
1959	79,199	58,121,981	733
1960	79,600	59,325,491	745
1961	81,441	61,894,377	759
1962	82,424	63,474,776	770

Аналіза членства з кінцем 1962-го року

Ця третя група таблиць поміщених внизу має за завдання дати загальний образ існуючого членства УНС. Ця таблиця показує число активних і неактивних членів, які разом замикається як-не-як імпонуючим числом кругло — 82.500. Ще тільки 17.500 потрібно для довершення нашої довголітньої мрії, яку перед роками підмічував і до неї закликав наше громадянство, покійний Дмитро Галичин, а саме до 100.000-го УНСоюзу.

Для нас цікаво знати, що з цього числа ми реасекурозали кругло пів тисячі членів, а кругло 18.000 мало в УНСоюзі додаткове забезпечення. Як додати це додаткове забезпечення, яке сягає кругло $16.000.000 до загальної суми забезпечення $63.500.000, то під цю пору наше членство є забезпечене в УНСоюзі на кругло $79.500.000. Коли до цієї суми додати майже $3.000.000 забезпечення платників вкладок за грамоти молоді, то загальна сума зобов'язання УНСоюзу з титулу забезпечення членів виносить $82.500.000, що вже є імпонуючою сумою. Ця сума настільки далека від $100.000.000, як наше членство від 100.000. Це зобов'язання є поменшене сумою кругло $500.000 реасекурації в іншій установі.

Аналіза розміщення членів по клясам показує, що під цю пору зменшується популярність 20-літньої вивінувальної грамоти серед молоді в користь 20-літньої грамоти платної по смерті. Зате рапідно підноситься популярність студійної грамоти. Щодо старших членів, то дивним збігом обставин поволі упадає популярність забезпечення на все життя кляси W, в користь 20-літньої вивінувальної грамоти, хоч в широкому асекураційному світі справа маєтьcя зовсім протилежно. Хоч це не має для УНСоюзу засадничого значіння, воно вказує, що наша національна громада дальше, можна сказати традиційно, виявляє велике незрозуміння асекурації, куди більше, як інші національні групи в Америці.

Дослідникам союзового життя та тенденцій розвитку УНСоюзу варто познакомитися з таблицею, яка подає по стейтам і провінціям загальну суму забезпечення членів та число Відділів. Це вже мабуть останній рік, в якому Пенсилвенія стоїть на чолі табелі щодо числа членів. Ню Йорк готується її перевищити. Характеристичним є велике число Відділів Пенсилвенії. Коли 17.000 членів нюйоркського стейту розмістилися у 23-ох Відділах, то майже таке саме число членів в Пенсилвенії розбрелося по 141 Відділах. Очевидно ці Відділи в більшості є невеликі і на жаль їх чисельність і життєздатність швидко зменшуються. Окремих студій вимагає таблиця поділу наших членів за віком, але для цього у нас немає досить часу. Варто тільки підкреслити, що коли в 1954-му році пересічний вік загалу наших членів виносив 41, під цю пору цей вік є около 36 - 37 років. Цей вік збільшився в останніх роках з уваги на підвищення віку членів, яких принимаємо до УНСоюзу (до 65-го року життя), реасекурації та підвищування забезпечень давніми членами.

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ ЧИСЛА ЧЛЕНІВ ТА ЇХ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
(Стан з 31 грудня 1962 року)

	Число Членів	Їх сума забезпечення
Активні члени відділу молоді	25,614	$18,270,501
Активні члени відділу дорослих	49,664	40,307,019
Неактивні члени на виплаченому забезпеченні	5,140	3,557,740
Неактивні члени на безплатному продовженні забезпечення	2,006	1,339,516
Разом	82,424	$63,474,776
З того числа реасекуровано	492	548,668
Реасекурація подвійного забезпечення цих самих членів		531,000

ДОДАТКОВІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Подвійне забезпечення на випадок смерти внаслідок нещасливого випадку:		
Активних членів	17,974	$15,905,000
Членів з виплаченими грамотами	110	89,000
Разом	18,084	$15,994,000
Забезпечення платника на грамотах відділу молоді	3,469	$ 2,972,000

ЗАГАЛ ЧЛЕНІВ ПО КЛЯСАМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
(Стан з 31 грудня 1962 року)
Відділ Молоді:

Кляса	Число членів	Їх сума забезпечення
I (Т-18 і Т-16)	1,968	$ 1,284,000
II (Р-70)	354	127,751
III (Е-16)	315	31,500
Р-20	8,802	6,521,750
Е-20	9,571	6,518,500
Е-18	4,338	3,512,000
Р-65	141	171,000
Е-65	125	104,000
Активні члени разом	25,614	$18,270,501
Члени на виплаченому забезпеченні	357	$ 192,477
Члени на безплатн. продовженні	783	468,592
Разом у Відділі Молоді	26,754	$18,931,570

Відділ Дорослих:

Кляса	Число членів	Їх сума забезпечення
I (Старий рід)	140	$ 120,000
O (Р-70)	485	350,500
T	7,022	5,975,450
W	12,413	9,315,569
Р-20	15,731	12,704,000
Е-20	11,077	8,652,000
Р-65	823	802,500
Е-65	1,149	1,446,500
DP	353	641,500
Дорослі члени з молодечими грамотами:		
Р-20	222	142,750
Е-20	240	149,250
Е-18	4	3,500
Р-65	2	1,500
Е-65	3	2,000
Активні члени разом	49,664	$40,307,019
Члени на виплаченому забезпеченні	4,783	$ 3,365,263
Члени на безплатн. продовженні	1,223	870,924
Разом Дорослих	55,670	$44,543,206

ПІДСУМКИ:

ВІДДІЛ МОЛОДІ	26,754	$18,931,570
ВІДДІЛ ДОРОСЛИХ	55,670	44,543,206
ВСІХ ЧЛЕНІВ РАЗОМ	82,424	$63,474,776

ЧИСЛО ЧЛЕНІВ ТА ЇХ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПО СТЕЙТАМ І ПРОВІНЦІЯМ
(Стан з 31-го грудня 1962 року)

П.Ч.	Стейт, Провінція	Число членів	Їх сума забезп.	Число Відділів
1.	Pennsylvania	17,331	$13,466,788	141
2.	New York	17,002	12,664,288	83
3.	Illinois	9,941	7,062,477	31
4.	New Jersey	9,423	7,216,179	59
5.	Ohio	7,000	5,461,566	29
6.	Ontario, Canada	5,174	4,736,465	30
7.	Michigan	3,909	3,143,910	11
8.	Connecticut	3,238	2,390,470	20
9.	Massachusetts	1,446	983,282	11
10.	Quebec, Canada	1,319	1,137,928	8
11.	Maryland	958	724,721	7
12.	Minnesota	896	747,343	4
13.	Rhode Island	844	663,256	7
14.	Missouri	492	352,666	4
15.	Indiana	406	302,000	5
16.	Manitoba, Canada	380	358,219	3
17.	Nebraska	339	234,000	3
18.	Delaware	314	227,990	2
19.	California	302	235,070	2
20.	Alberta, Canada	252	297,250	3
21.	Wisconsin	188	134,844	2
22.	West Virginia	183	122,195	3
23.	British Columbia, Canada	152	153,000	2
24.	Kansas	152	113,850	1
25.	District of Columbia	133	99,223	1
26.	New Hampshire	120	103,892	1
27.	Colorado	114	86,000	1
28.	Saskatchewan, Canada	109	110,004	4
29.	Florida	84	58,550	1
30.	Arizona	33	24,000	1
31.	North Dakota	31	15,750	1
32.	Washington	26	15,100	1
33.	Oregon	20	10,500	1
34.	Nova Scotia, Canada	14	15,000	1
35.	Wyoming	7	6,000	1
	Разом:	82,424	$63,474,776	485

ЗАГАЛЬНЕ ЧИСЛО ВСІХ ЧЛЕНІВ, АКТИВНИХ І НА ВИПЛАЧЕНОМУ ТА ПРОДОВЖЕНОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ, ПІСЛЯ ОСЯГНЕННЯ ВІКУ
(Стан з 31 грудня 1962 року)

Вік	Число членів	Їх сума забезпечення	Вік	Число членів	Їх сума забезпечення
0	264	$ 252,500	44	1,809	1,456,834
1	581	546,000	45	1,525	1,243,037
2	676	628,500	46	1,609	1,294,589
3	804	709,000	47	1,451	1,143,884
4	918	798,951	48	1,602	1,284,920
5	1,019	854,543	49	1,305	1,033,755
6	1,119	917,256	50	1,335	1,121,197
7	1,139	912,574	51	1,071	890,491
8	1,362	1,070,000	52	1,062	829,548
9	1,338	1,010,579	53	943	759,739
10	1,448	1,062,603	54	815	631,342
11	1,529	1,060,957	55	744	560,053
12	1,528	1,065,746	56	725	548,115
13	1,331	887,022	57	682	506,039
14	1,565	1,048,178	58	683	486,150
15	2,031	1,306,802	59	646	478,911
16	2,003	1,310,794	60	593	416,753
17	1,245	829,654	61	565	395,660
18	1,088	736,602	62	699	482,635
19	1,095	740,229	63	782	533,849
20	921	644,690	64	962	649,379
21	781	568,597	65	1,005	690,684
22	657	498,748	66	1,170	797,931
23	559	423,479	67	1,095	766,192
24	515	390,440	68	1,004	726,874
25	537	443,093	69	939	686,106
26	524	399,960	70	734	529,103
27	514	403,504	71	579	423,395
28	530	415,717	72	516	394,644
29	516	419,455	73	412	324,935
30	650	544,712	74	458	365,230
31	624	513,403	75	366	294,754
32	747	600,639	76	267	209,418
33	812	669,186	77	206	164,342
34	943	804,242	78	150	122,886
35	1,201	987,758	79	126	104,012
36	1,529	1,243,015	80	112	86,380
37	1,944	1,586,863	81	72	56,536
38	2,167	1,730,277	82	51	40,800
39	2,229	1,851,425	83	28	17,372
40	2,318	1,926,437	84	19	16,567
41	2,253	1,862,414	85	15	10,619
42	2,010	1,608,536	86 і більше	26	19,812
43	1,902	1,574,224	Разом	82,424	$ 63,474,776

УНСОЮЗ У КАНАДІ

Подані внизу три табелі, які інформують про стан УНС в Канаді. До шістьох канадійських провінцій в останньому році дійшла сьома: Нова Скотія. На жаль, початкове число її членів не збільшилося. Тільки дві провінції, Онтеріо та Квібек, мають більше число членів і виявляють тенденцію росту. Всі другі провінції, включно з центром української Канади — Манітобою, від років вже не виявляють помітнішої тенденції росту, хоч у них є кругло пів мільйона українців. Союзові діячі в тих провінціях повинні тепер, напередодні 70-ліття УНСоюзу та в обличчю недалекого 50-ліття в Канаді, серйозно застановитися, яка є причина зовсім неприродного й дуже некорисного застою УНСоюзу в їх околиці. Союзова організація в тих провінціях нагадує скарловатіле дерево, яке внаслідок непригожих кліматичних обставин, не розвинувшись, постарілося й поволі гине.

Кругло сім з половиною тисяч членів із неціліми сім мільйонами забезпечення це дотеперішній дорібок УНСоюзу в Канаді. Мимо цих недоліків УНСоюз дальше є найбільшою забезпеченевою організацією в Канаді. Не треба цього уважати за особливу заслугу УНСоюзу. Є це наслідком жахливого недоцінювання канадійською суспільністю життьового забезпечення, а зокрема в українських забезпеченевих організаціях. Чималу ролю грають тут численні українці, які не користають із запрошення УНСоюзу працювати для нього і для української організованої громади, але пішли на службу інших компаній і туди ведуть за собою нові тисячі українців з десятками мільйонів забезпечення та сотнями тисяч вкладок.

В останньому десятилітті поволі, але постійно зростало число зорганізованих членів в Канаді. На жаль минулого року це число страшенно впало, майже до половини. Мусимо сподіватися, що занедбання минулого року будуть відроблені в цьому й наступних роках.

ЧЛЕНСТВО УНСОЮЗУ В КАНАДІ
(Стан з 31. грудня 1962 року)

Провінція	Число членів	Їх сума забезпечення
1. Алберта	252	$ 297,250
2. Британська Колюмбія	152	153.000
3. Манітоба	380	358,219
4. Онтаріо	5,174	4,736,465
5. Нова Скотія	14	15,000
6. Квібек	1,319	1,137 928
7. Саскачеван	109	110,004
Загальне число членів	7,400	$ 6,807,866
Молодечий департамент	2,899	$ 2,280,363
Дорослі члени	4,501	4,527,503
Разом	7,400	$ 6,807,866
Майно УНСоюзу (канадійських членів)		$2,670,871.27

ЧИСЛА НОВИХ ЧЛЕНІВ УНСОЮЗУ ПРИЄДНАНИХ НА ТЕРЕНІ КАНАДИ ПО РОКАМ

Рік	Число членів	Їх сума забезпечення
1954	355	$ 330.000
1955	429	484.500
1956	317	330 000
1957	535	581.500
1958	599	638.000
1959	642	748.000
1960	455	626.500
1961	817	1,051.500
1962	474	651,500

ПОРІВНЯННЯ ЦИФЕРНИХ ДАНИХ УНСОЮЗУ — КАНАДИ І ЗДА
(Стан з 31 грудня 1962 року)

	Загальне число членів	Їх сума забезпечення
Канада	7 400	$ 6.807.866
ЗДА	75.024	56.666.910
Разом	82,424	$63,474,776

МАЙНО УНСОЮЗУ

КАНАДА	$ 2,670,871.27
ЗДА	24.116.113.31
РАЗОМ	$26.786.984.58

Секретарі УНСоюзу.

У справозданню на минулорічній конвенції була підкреслена роля союзових секретарів в Америці й Канаді, яка далеко переходить межі їхніх союзових Відділів. В своїй масі союзові секретарі, як колишні секретарі українських Просвіт, є організаторами місцевого громадянства та хребетним стовпом майже всієї громадської активности.

Не для повного з'ясовання їх ролі, але для самітного, але дуже характеристичного прикладу можна подати, що велика акція побудови пам'ятника Шевченкові у Вашингтоні у великій мірі здобула великий успіх завдяки численним Відділам УНСоюзу та їх секретарям. Статистика Комітету Пам'ятника Шевченкові вказує на те, що УНСоюз із своїми Відділами склав досі з власних фондів на пам'ятник —

(Продовження на сторінці 4-ій)

Звіт головного секретаря Ярослава Падоха

(Продовження зі сторінки 3-ої)

$26.501.89, до чого причинилися досі 198 Відділів, п'ять Окружних Комітетів та сама Централя УНС. Є це круто 10% всієї суми дотеперішньої збірки на пам'ятник.

На жаль старі випробувані секретарі не мають відповідних наслідників і в цім звітовім році не поправився, хіба погіршився стан, поданий на конвенції. Ось минулорічна таблиця з даними про секретарів УНСоюзу, зложена на підставі даних про 405 секретарів на всіх 489.

ВІК СЕКРЕТАРІВ

Вік	Число секретарів	%
До 40	61	15
41-50	146	36
51-65	105	26
Вище 65	93	23
Разом	405	100%

Ці числа говорять голосніше ніж людська мова про те, що половина секретарів є понад 50 років, що 23 відсотків секретарів є понад 65 років і що великий час серйозно подбати на місцях про нову зміну для тих секретарів, які потребують допомоги, а то й повної зміни.

Організатори УНСоюзу.

У братській організації головна праця спочиває на виборних урядовцях з самої природи речі. Основну працю УНСоюзу включно до збільшування членства виконують Відділові секретарі при помочі інших виборних урядовців. Вони мають постійний контакт з членами, що їм дає змогу провадити успішну організаційну роботу. Беручи це до уваги, встановлено спеціяльно до цього достосовану систему заплати за зорганізування членів. Такий Відділовий організатор нових членів одержує частину винагороди у формі грошової заплати за кожного приєднаного члена, а другу частину у виді відсотків від зібраних вкладок.

Від ряду літ велику допомогу в організуванні членів здобував УНСоюз з постійних організаторів. В 1961-му році скромне число організаторів здобуло 1.090 членів, на всіх 4.830, тобто 22.5%. Іншими словами приблизно кожний 4-ий член був приєднаний до УНСоюзу постійним організатором. З початком минулого року ми мали 11 постійних організаторів. Дуже швидко три організатори перестали працювати, так що до кінця року зберегли активність тільки 8. В останніх двох місяцях 1962-го року прибули два нові організатори, в листопаді гол. радний Богдан Мельник, а в грудні колишній гол. контролер Володимир Гірняк .

Ось тут повторюю імена та здобутки наших постійних організаторів в 1962-му році: І. Одежинський — 119; Б. Зорич — 92; І. Скочиляс — 90; Н. Ткачук — 88; Р. Чучкевич — 56; В. Цимбала — 44; В. Запаринюк — 41; Є. Омельченко — 30; В. Коссар — 9; А. Слюсарчук — 9; С. Левицький — 2

На загальну суму приєднаних членів у 1962-ому році виявляє одну з причин нашого неуспіху в минулому році. 4.093 це становить 14.6%. Порівняння цього відсотка з відсотком членів, що їх здобули організатори в 1961-му році виявляє одну з причин нашого неуспіху в минулому році Від постійних організаторів в 1962-му році ми одержали 500 членів менше, як в році попередньому, тобто майже на половину менше.

Немає сумніву, що, чи нам це подобається, чи ні, ми бажали б собі цього і з кожним роком мусимо класти більшу увагу на постійних організаторів. Змушує нас до цього чимраз менша активність секретарів Відділів та чимраз більша зовнішня конкуренція з чужими асекураційними агентами, чи, що більше, з українськими агентами чужих компаній. Трудно успішно конкурувати з ними тому, хто не має відповідного знання про життьову асекурацію. Постійні організатори можуть й повинні мати цього знання більше, як виборні секретарі, тому їм легше змагатися з конкуренцією. А втім життьове забезпечення з кожним роком стає складніше й дійсно вимагає серйозного знання, тим більше, що громадянство поволі освідомлюється в забезпеченевих справах та ставить чимраз більше вимог до організаторів.

А тимчасом нових організаторів здобути дуже важко, а вдержати старих також нелегко. В минулому році ми оголошували набір жінок на організаторок УНСоюзу й мимо того, що оголошення було поміщене в жіночій пресі, ми не одержали ні одного зголошення. Подібний негативний вислід мали наші, до зануди часто, повторювані заклики до студентів, пенсіоністів, щоб зголошувалися на наших організаторів.

Не будемо передавати наших заходів в цьому напрямі, але вигляди на великий успіх, при наших теперішніх засобах, є невеликі. Більше покладаємо надії на те, що дотеперішні наші організатори в цьому році, чи краще сказати в другій половині цього року, züактивізуються та по-давньому зачнуть щомісяця здобувати більшу кількість нових членів.

Як досі вислід за 4 місяці цього року є зовсім незадовільний. Щоб заощадити слів, подаємо таблицю успіхів постійних організаторів за перших 4 місяці цього року: В. Гірняк — 67; Б. Зорич — 26; Є. Омельченко — 16; І. Мельник — 16; Р. Чучкевич — 13; І. Одежинський — 12; М. Ткачук — 10; Б. Мельник — 8; В. Запаринюк — 6, разом 168 членів.

З жалем треба ствердити, що з ряду довголітніх заслужених організаторів УНСоюзу в минулому відійшов головний контролер інж. Коссар, а крім нього перестали працювати, як постійні організатори, С. Левицький та д-р Слюсарчук.

Під цю пору, як згадано, маємо всього 8 постійних організаторів, бо гол. радний Б. Мельник просив в минулому місяці не зараховувати його до числа постійних організаторів, а В. Цимбала перейшов на звичайного відділового організатора. І так йдемо в дальшу працю з вісьмома всього постійними організаторами.

Спільними силами мусимо подбати про нових організаторів, щоб запевнити новий доплив членів, з якого ми користали в минулих роках.

Відділи УНСоюзу

Відділи та обов'язкова приналежність до них всіх членів УНС є не тільки категоричною вимогою стейтових законів, але також основою всякої братської організації. Без них УНСоюз став би ще одною бизнесовою, асекураційною компанією, тому ми ніколи не зречемося Відділів, їхніх періодичних зборів і іншої активности. З уваги на це журба про здорові життєздатні Відділи була й завжди буде одним із головних завдань Екзекутиви та Головної Канцелярії УНС.

В минулому році ми керувалися засадою активної допомоги у формуванні здорових і працездатних Відділів з активними й спосібними урядами. Уважаємо за найбільш корисний середній розмір Відділів, в яких число членів дає змогу повести живу діяльність та підібрати добрий уряд. З фінансового боку такі Відділи дають секретареві Відділу додатковий прибуток, який бодай в части винагороджує їх чималі втрати. Ці господарсько - громадські спонуки запевнюють таким середнім Відділам життєздатність, а УНСоюзові постійний розвиток.

Минулого року ми пропагували об'єднання малих Відділів, як в „Трибуні УНС", так в обіжниках до окружних комітетів, яким ми ці завдання поставили як одно з основних завдань на поточний рік. В минулому році об'єдналися Відділи 444 із 44, 154 із 319, обидва з Пенсилвенії, та 214 із 35 в Шикаґо. Утворилося три нові Відділи. Таке саме число Відділів розв'язано.

Важливою проблемою Відділів є відбування зборів місячних та річних з вибором нового уряду. В цьому році ми вислали Відділам, як звичайно, картки для виповнення імен вибраного уряду, а крім цього друк, на якому секретарі зборів мали б подати інформації про стан перебігу зборів. На жаль велика частина Відділів не виконала цього доручення. На 483 існуючих Відділів повідомили Головну Канцелярію про вибір нового уряду 367 Відділів, 114 Відділів про це нас не повідомило, а два прислали невиповнені картки. Ще гірше мається справа з інформаціями про перебіг річних зборів. Всього 197 Відділів прислали виповнені листки, три звернули невиповнені листки, а 283 Відділи, тобто більше, як половина не прислали листків взагалі.

На наш запит 272 Відділи відповіли, що відбули річні збори з вибором нового уряду, 67 відповіли, що зборів не відбули, а 28 Відділів дало не ясну відповідь, 116 Відділів взагалі відповіді не прислали.

Залишається важливе завдання Головної Канцелярії на дальші роки спонукати секретарів Відділів до сумліннішого виконування своїх обов'язків.

Округи УНСоюзу

Майже всі Відділи УНСоюзу належать до одної із 33 союзових округ. Округи є успішними засобами для вдержування зв'язку з Відділами й для переводжування деяких спільних акцій, які були не під силу поодиноким Відділам.

Поміж табелями окремо поміщено таблицю організаційних успіхів поодиноких округ у минулому році, яка виявляє також їхню загальну активність.

Головна Канцелярія старається давати округам напрямні їхньої річної праці. До репертуару їх завдань повинно ввійти завдання підшукувати місцевих організаторів та їх вишкіл і допомога Відділам в їх завданнях.

Головна Канцелярія перевела поділ Відділів на 33 округи. З них 29 є оформлені й більше чи менше активні, а 4 округи з осідком в Елмайрі, Н. И., Смитмил, Па., Судбори, Онт. і Вінніпеґ, Ман. є не оформлені й неактивні. Хоч ці округи мають небагато Відділів і до того Відділи віддалені від себе, то все ж велика шкода, що вони не відчули ще потреби й не набрали охоти до збірної співпраці.

Союзові Округи в 1962 р. та їх голови

Аллентавн, Па.	— Іван Зазворський
Балтимор, Мд.	— Емануїл Притула
Бостон, Масс.	— Микола Давискиба
Бофало, Н. И.	— Ілія Була
Шикаґо, Ілл.	— Тарас Шпікула
Клівленд, Огайо	— Дмитро Шмаґала
Дітройт, Міш.	— Володимир Дідик
Форд Ситі, Па.	— Микола Фицик
Фреквил, Па.	— Михайло Гентош
Джерзі Ситі, Н. Дж.	— Антін Шаран
Ладлов, Масс.	— Дмитро Хрупалик
Міннеаполіс, Мінн.	— Микола Денисюк
Монтреал, Кв.	— Микола Граб
Нюарк, Н. Дж.	— Юліян Баранюк
Ню Йорк, Н. И.	— Іван Флис
Ню Гейвен, Конн.	— Іван Телюк
Пассейк, Н. Дж.	— Володимир Новацький
Перт Амбой, Н. Дж.	— Константин Наконечний
Філядельфія, Па.	— Степан Гавриш
Піттсбурґ, Па.	— Петро Кочірка
Рочестер, Н. И.	— Василь Гуссар
Скрентон, Па.	— Михайло Борик
Ст. Луіс, Мо.	— Петро Івасишин
Торонто, Онт.	— Іван Мельник
Трой, Н. Дж.	— Василь Колодій
Ютика, Н. И.	— Іван Пігуляк
Вілкс Беррі, Па.	— Василь Валіґун
Вунсакет, Р. А.	— Іван Кокольський
Янґставн, Огайо	— Петро Ліщак

Незорганізовані (неактивні)

Елмайра, Н. И.	Судбури, Онт.
Ситмил, Па.	Вінніпеґ, Ман.

3. Інформативно - пропаґандивна і вишкільна праця

Я згадував раніше про велике значення, а то й прямо необхідність з одного боку освідомлення українського громадянства щодо великої ваги життьового забезпечення для долі одиниць і родин, а з другого боку потреби мати якнайбільше вишколених організаторів, які вміли б з'ясувати кандидатам на членів потребу забезпечення та дібрати для них відповідні грамоти й при цьому не дати загнати себе в сліпий кут вишколеним аґентам чужих компаній.

В міру наших скромних сил УНСоюз не має окремого Відділу, чи навіть окремого службовика для цих завдань.

В минулому році, як і в попередніх роках, в „Свободі" й в її англомовному додатку були надруковані численні статті на тему життьового забезпечення, а зокрема про грамоти, що їх на дуже корисних умовах забезпечує членам УНСоюз. Зокрема „Трибуна УНС" була сповнена цими відомостями і колись, можна сподіватися, назвуть її першою українською професійною асекураційною газетою. Ледве чи була одна важлива проблема в союзовому житті, щоб не знайшлася на сторінках „Трибуни". Ця праця коштувала чимало часу наш секретарський Відділ. Значна частина сторінок „Трибуни" є заповнювана матеріялами, зібраними секретарським Відділом, а саме щомісячними звітами, підсумками праці, поученнями для Відділів і Округ, а останньо теж новинками із союзового життя та проголошенням плянованої союзової діяльности в усіх осередках життя.

Стало майже традицією для головного секретаря поміщувати статті теоретично-практичного характеру, присвячені життьовому забезпеченню і союзовим завданням в щорічних календарях УНСоюзу. Така стаття була теж поміщена в останньому календарі. Можна сподіватися, що загал союзовців, зокрема секретарів, дбайливо її прочитали. Треба згадати про постійні щотижневі статті про союзові та взагалі забезпеченеві справи службовика Секретарського Відділу Т. Литвинюка, поміщувані в „Українському Тижневику".

При нагоді побуту по більших осередках нашого союзового життя головний секретар виголошував загальні доповіді для громадянства на зборах, а інколи теж в радіо. Останньо одна радіостація в Торонто награла на платівку окрему радіопередачу з доповіддю головного секретаря та головного радного Б. Зорича, переплітану музикою та пропаґандивними кличами в користь УНС. Як рапортує головний радний Б. Зорич, цією награною плитою користуються деякі канадійські Відділи при відповідній нагоді.

Секретарський Відділ подбав про щораз то нові кличі (слогани) на сторінках „Свободи" і зладив серію доповідей для користування в радіопередачах, які систематично були використовувані в Торонті й Філядельфії. Ці доповіді та матеріяли залишаються готовими до дальшого використування в різних місцевостях.

Головна Канцелярія закликала Округи організувати окружні секретарські курси, при чому зобов'язалася дати допомогу курсам у випадку, якщо на курс зголоситься бодай 20 учасників. Як досі — дуже мало округ скористало з цієї пропозиції й це є одним із їх більших занедбань. Вишколу секретарів і організаторів не слід недоцінювати. Є він передумовою успішної праці та перемоги не завжди льояльної конкуренції. При нагоді побуту на окружних зборах головний секретар переводив скорочений курс для секретарів і організаторів, або виголошував лекції на найбільш актуальні проблеми союзової праці. Вже в цьому році відбувся в Торонто окружний секретарсько - організаційний курс, в якому взяли участь кількадесят учасників майже всіх Відділів торонтської округи. Цей дводенний курс пройшов з повним успіхом і він повинен стати прикладом для других округ.

З уваги на конвенцію в минулому році не відбувся центральний секретарсько - організаційний курс на „Союзівці", започаткований три роки тому. В цьому році відбудеться третій з черги курс в часі від 9-го до 14-го червня.

Головний секретар брав участь в конвенції Братського Конґресу в ЗДА і Канаді, який минулого року відбувся в Ню Йорку та в нюйоркській Конвенції Братського Стейтового Конґресу.

Погляд в майбутнє

Тому, що ці річні наради Головного Уряду відбуваються майже в половині нового року, приходиться при кінці звіту звернутися від минулого в майбутнє. Цього року є це тимбільше потрібне, що перша третина цього року не виявляє тенденції оживлення й це накладає тим більший обов'язок на Головний Уряд розглянути сучасну ситуацію та спільно обдумати дальший шлях нашої праці. Головні урядовці є розміщені в деяких округах, тому на нарадах Головного Уряду можна скористати з досвіду й праці серед великої частини Відділів УНСоюзу, а ухвали Головного Уряду та прийняті напрямні праці є кому донести для передання та виконання в краю.

На початку цього року Головна Канцелярія ввела експеримент розподілу квоти нових членів на округи, а не як раніше на поодинокі Відділи. Провідною думкою в цьому було бажання, щоб самі округи між собою розділили справедливо квоту та щоб окружні управи ці Відділові квоти допильновували та наглядали їх виконання. Ця метода, як все в житті, зустрілася з признанням одних та з критикою других союзових діячів. Деякі тут приявні головні урядовці думають, що стара система розподілу квот безпосередньо на Відділи є куди кращою. Ці квоти призначено в наступний спосіб:

КВОТИ НОВИХ ЧЛЕНІВ ДЛЯ ОКРУГ УНСОЮЗУ НА КАМПАНІЮ В 70-РІЧЧЯ „СВОБОДИ"

П.Ч.	Округа	Квота нових членів 1963 р	П.Ч.	Округа	Квота нових членів 1963 р
1.	Ню Йорк	700	17.	Бофало	150
2.	Шикаґо	700	18.	Міннеаполіс	150
3.	Філядельфія	550	19.	Трой	150
4.	Торонто	500	20.	Фреквил	150
5.	Клівленд	400	21.	Янґставн	150
6.	Дітройт	300	22.	Алентавн	125
7.	Монтреал	250	23.	Скрентон	125
8.	Нюарк	250	24.	Вінніпеґ	100
9.	Ню Гейвен	250	25.	Пассейк	100
10.	Рочестер	250	26.	Вунсакет	75
11.	Піттсбурґ	200	27.	Вілкс Беррі	75
12.	Джерзі Ситі	175	28.	Садбері	75
13.	Перт Амбой	175	29.	Елмайра	50
14.	Ютика	175	30.	Ст. Люіс	50
15.	Балтимор	150	31.	Смитмил	50
16.	Бостон	150	32.	Лудлов	40
			33.	Форд Ситі	30

Як досі виконання квоти переходить дуже пиняво. Перші чотири місяці не принесли нам бажаного успіху. Та як вони могли принести успіх, коли число здобутих членів було куди менше, як в минулому році. В січні ми здобули 212 нових членів, в лютому 304, в березні 277, а в квітні 248. Коли в минулому році ми здобули за перших 4 місяці 1.77 членів, то в цьому році ми здобули тільки 1.042 члени, що принесло нам 500 членів втрати в числі активних членів УНСоюзу. Хоч ця втрата в невеликій мірі заторкує загальне число членів УНСоюзу, то все ж вона є дуже болючою й вона мусить в короткому часі бути вирівнана.

На некорисний баланс вплинуло не тільки мале число організованих членів, але також збільшене число суспенз, передвчасних грошових зворотів, виплат дозрілих грамот членів. Цьогорічні втрати є куди більші, як в тому самому часі минулого року, тому треба встановити, яка в цьому причина.

Зокрема я змагався встановити причину збільшеної кількости суспенз, тимбільше, що до цього часу число суспенз з року на рік меншало. Можливо, що деяке світло на це питання кине невеличка таблиця, яка відноситься до суспенз за чотири перші місяці цього року .

Рік видачі грамот:	Число суспенз:
1963	21
1962	156
1961	199
1960	45
1959	34
1958 і раніше	181

Ця таблиця показує, що значне число суспендованих відноситься до старших грамот, хоч найбільше число суспендованих, як можна було сподіватися, відноситься до грамот виданих впродовж останніх двох років. В 1962-му році зорганізовано 4.093 членів, з цього числа суспендовано тільки 156 членів, що представляє разом кругло 3%.

В цьому році покищо зорганізовано 1.042 членів, з якого числа досі суспендовано 21 членів. Наведені числа самі по собі не є небезпечні, тимбільше, що частина суспендованих членів по якомусь часі повертається, але все ж при нашій наполегливій праці, ми могли б зменшити й це число суспенз, що зокрема є не потрібне в цьому поточному році.

Ми старалися досліджувати не тільки причини суспенз, але також Відділи, серед яких вони трапляються й для цього зладили невеличку табелю 18 Відділів, які найбільше суспендували членів впродовж цьогорічних чотирьох місяців. Трудно знайти одну причину, чи якусь напрямну цих суспенз. Очевидно, великі Відділи мають їх найбільше, але грішать ними також малі Відділи. Перемогу в цій сумній статистиці здобув 440-ий Відділ в Торонто, якого організатор і секретар виявив тенденцію праці незгідну з традиціями УНСоюзу. В його Відділі ми були примушені вже в цьому році суспендувати рівно 90 членів.

Те, що на потребу.

Хоч ми далеко зайшли в цей рік і не здобули ще в ньому успіхів, лише самі невдачі, вислід цьогорічної праці зовсім не пересуджений. Крім минулого, чи не єдиного року, найбільш продуктивними місяцями є місяці другої половини року. Тому при оживленій праці ми можемо замкнути ще цей рік з помітними успіхам й не відставати в цьому від традиційного вже росту УНСоюзу.

Передумовою успіху є оживлення праці. Тільки подумати, коли б між 500 Відділами УНСоюзу знайшлося тільки 100 Відділів, отже тільки що п'ятий Відділ придбав би щомісяця по 5 нових членів, це дало б УНСоюзові — 6.000 нових членів річно та довело б Союз впродовж ще цієї декади до вимріяного 100.000-го числа членства.

Коли б між сотками й тисячами союзових урядовців та діячів знайшлося тільки 100 організаторів, які приєднали б щомісяця по 5 членів, то результат був би блискучий.

Чи не слід нам повести новий енерґійний похід за розбудову УНСоюзу? Коли б кожна округа подбала про те, щоб мати у себе декілька таких Відділів, чи організаторів, то будучність УНСоюзу була б забезпечена.

Коли б ми усі члени Головного Уряду УНСоюзу зобов'язалися сьогодні допильнувати, щоб чи то ми самі, чи нами підшукані чотири організатори, давали щомісяця по п'ять членів, то ми самі, члени Головного Уряду, заклали б сьогодні тверду основу під дальший великий розвиток УНСоюзу.

Пропоную всім членам Головного Уряду схвалити таку резолюцію й на тих зборах і приняти на себе її виконання.

Малий початок для цього дала Екзекутива УНС, яка на свойому останньому засіданні схвалила, щоб її члени та всі члени Головного Уряду, щомісяця придбали бодай одного нового члена. Це дало б 24 члени місячно або кругло три сотні річно.

Крім цього спіраю оптимізм щодо дальшої членської кампанії в цім році на надії, що наші округи будуть допильновувати щомісяця систематичне виконування квот своїми Відділами.

Окреме джерело мого оптимізму є, сподіюся, вже недалеке введення в життя нового „товару" УНСоюзу, а саме його нових грамот. Очікуємо вже швидкого затвердження нової грамоти забезпечення на випадок акцидентової смерти і каліцтва, яка, на мій погляд, матиме велике поширення. Передусім ми, члени Головного Уряду УНСоюзу, мусимо докласти всіх старань до того, щоб ці грамоти спопуляризувати та щоб здобути якнайбільше дотеперішніх членів УНСоюзу та не-членів, які б цією грамотою збільшили скромне забезпечення для родин.

Досі ми здобули 1.000 членів. Якщо б ми в дальших місяцях здобули тільки 2.000, забезпечуючи їх старими родами грамот, а до кінця року знайшли окремо 2.000 набувців цієї нової грамоти, то ми б могли закінчити цей рік з дуже помітним успіхом.

Відносно другої заплянованої грамоти часового (терм) забезпечення, залишаю з'ясування мого погляду на неї на час нашої дискусії. Думаю, що ця саме справа вимагає дуже основної і дуже глибокої дискусії. Імовірно ця грамота може бути впроваджена щойно з новим ювілейним роком УНС.

Оце сподівання та пляни на найближче цьогорічне майбутнє. Пляни на дальше майбутнє зв'язую передусім з кардинальною проблемою введення в організаційну систему УНСоюзу платних окружних (дистриктових) організаторів, чи радше люстраторів УНСоюзу, яких завданням було б систематично службово відвідувати поодинокі Відділи та округи УНСоюзу і дбати про їх розвиток. Головним завданням цих урядовців було б не тільки організувати членів, але також, і то в першій мірі, організувати організаторів, тобто підшукувати на місцях по Відділах і округах спосібних організаторів і вишколювати їх для цієї роботи. Їх дальшим завданням було б провірювати стан Відділів і їх діловодства та допомога Відділам в їх активізації та дальшому рості. В цей спосіб ми могли б поставити тверду основу для нашого дальшого росту, змінивши емоціональний чинник наших закликів раціональним і професійним, очевидно не зрікаючись в нічому основ нашої братської організації та традицій громадського самоврядування.

Екзекутива УНС пропонує в свойому бюджеті покищо фонди на двох таких окружних урядовців. Якщо б цей експеримент повівся й при наявности відповідних осіб, сітку таких дистриктових урядовців з часом треба було б значно поширити.

Віддаючи це з черги п'яте річне справоздання під увагу Головного Уряду сподіюся від Вас, Пані і Панове, в однаковій мірі, критики минулого й поради на майбутнє. І одно й друге, немає сумніву, буде доповнене Вашою твердою постановою спільно з Екзекутивою та з Головною Канцелярією віддано працювати для дальшої розбудови Українського Народного Союзу.

Після складення справоздання гол. секретаря, на залю нарад прибув голова европейського Наукового Товариства ім. Шевченка та організатор і головний редактор Енциклопедії Українознавства, проф. д-р Володимир Кубійович.

ПРИВІТ ТА ПРОМОВА ГОЛ. РЕД. ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРАЇНОЗНАВСТВА Проф. Д-ра ВОЛОДИМИРА КУБІЙОВИЧА

Д-р Кубійович заявив на початку, що йому дуже приємно бути на річному засіданні Головного Уряду УНСоюзу, найстаршої і найбільшої фінансової і культурної української установи, яка має великі заслуги для української громади в цілім світі, і склав привіт від НТШ. „Моя співпраця з УНСоюзом над Енциклопедією Українознавства є вже досить довга, може навіть за довга — продовжував д-р Кубійович — коли йде про час праці над першим томом англомовної Е. У. Сама думка зібрати в двох частинах, загальний (статейний) та гасловий (поазбучний) всі можливі матеріяли про Україну і українців зродилася в 1947-му році в таборі українських емігрантів в Берхтесґадені. Такі енциклопедії мають інші еміграційні національності. Над Енциклопедією Українознавства йде праця вже понад 15 років. Перша частина Е. У. взяла повних десять років. Друга частина дійшла вже до надрукування гасел літери „Л". Закінчується друк 4-го тому. Усіх буде сім. Праця йде повільно через фінансові труднощі та брак співпрацівників. Друга частина буде закінчена за пару років.

Сенс і значення Е. У. в англійській мові є подвійні:

1) Зібрання всіх розпорошених відомостей про Україну та українців.

2) Вірна інформація чужинців і виконання праці, якої не можна зробити тепер на Україні.

В радянській Україні були дотепер дві спроби видання української енциклопедії. В 1930-му році закінчилася перша спроба із смертю Скрипника, а після другої світової війни й нова спроба також не вдалася. Лише після появи нашої еміграційної Е. У. приступлено на Україні до видання Української Радянської Енциклопедії. Вона виходила спочатку тиражем 130.000 а останньо видані томи мають накладу лише 80.000. Хоч УРЕ має 3/5 інформацій про Україну і українців, але по суті це совєтська енциклопедія, написана в українській мові. Із запланованих 16 томів УРЕ вийшло вже 10. Багато інформацій є сфальшованих, або зовсім промовчаних. Тому нашим завданням, і пекучою потребою, є подати всі ці інформації об'єктивно в нашій гасловій частині. Наше видання Е. У. в англійській мові є болючим ударом по большевиках. Праця над першим томом вже майже закінчена. Вже переведена ревізія 520 сторінок, а всіх сторінок першого тому буде приблизно від 1.100 до 1.200. Ця книга вийде в серпні з друку, а в жовтні появиться на полицях книгарень. Англомовна У. Е. це не переклад української, але старанно опрацьована нова книга. Праця над другим томом Е. У. англійською мовою піде значно скорше і краще. Його плян вже виготовлений і узгіднений. Приблизно $\frac{1}{4}$ матеріялів вже готова, а $\frac{3}{4}$ треба виготовити чи переробити. Матеріяли в українській мові будуть готові спочатку 1964-го року. Їх переклад потриває около півроку, так, що найпізніше 1965-го року другий том англомовної Е. У. буде готовий до друку.

Після другого тому прийдеться подумати над гасловою частиною, яка буде значно коротша, як її відповідник в українській мові, бо матиме лише два томи.

Все це справи великої ваги для українського народу, української справи та Українського Народного Союзу.

Ред. А. Драган повідомив присутніх, що саме дістав повідомлення з видавництва Торонтського Університету, що перший том загальної частини буде мати 1.322 сторінки без індексу і мап, які разом дадуть приблизно 1.400 сторін.

Богдан Зорич підчеркнув важність справи видання гаслової частини Е. У. Вважає завданням присутніх допомогти зібрати гроші на цю ціль. Канада готовиться до зустрічі з проф. д-ром Кубійовичем, та збирає фонди на продовжування праці над Енциклопедією.

Проф. д-р Кубійович інформує, що він не приїхав до Америки на збірку фондів, бо його завдання є працювати над англомовним виданням. Підчеркує однак, що є дуже пожаданим, щоб якнайшвидше вийшла українська гаслова частина Е. У. Видання цієї частини сповільнене через брак фінансів і людей до праці. Завважує, що краще було б виконувати працю в ЗДА і Канаді, бо тут є більше фахових людей до праці. Навіть виринає питання, чи не варто б перевезти звідси одного-двох фахівців до Сарселю для праці над Енциклопедією Українознавства.

Головний предсідник Йосип Лисогір подякував проф. Кубійовичеві за його слово і попросив головного касира Романа Слободяна до звітування.

Звіт головного касира Романа Слободяна

Рік тому, в травні 1962-го року, ми з успіхом та користю для нашої організації і громади відбули нашу ювілейну, бо 25-ту з черги Конвенцію. Та й сьогодні наші перші поконвенційні наради Головного Уряду мають до деякої міри ювілейний характер, бо відбуваються в 70-ліття „Свободи", нашого офіціяльного органу та ініціятора нашої організації. Рівночасно нам уже треба приготовлятися й до подібного, 70-літнього ювілею Українського Народного Союзу в наступному, 1964-му році, що буде для нашої організації, спільноти і нашого народу справжнім історичним роком, бо хоч Україна ще не діждалася свого Вашингтона, то бодай Вашингтон, столиця нашої країни, діждеться Шевченка. Для нас, нашої організації і нашого пресового органу ця історична подія матиме тим більше значення і вартість, що вони її заініціювали і вони несуть головний тягар у її здійснюванні.

Коли ми вже при ювілеях, то при всій скромності не можу собі відмовити приємности згадати, що в цьому році і на цих наших нарадах і я маю свій ювілей — цей мій звіт є 45-им з черги моїм звітом, як головного урядовця УНСоюзу.

Після минулорічної ювілейної конвенції, ми почали нашу працю і наші зусилля, щоб також на чергову конвенцію прийти „з повними пригорщами" нових наших успіхів та досягнень, в усіх ділянках нашої праці і активности: організаційній, господарській та культурно - видавничій. Мені припадає велика честь і приємність звітувати за фінансову ділянку, яка разом з нашими організаційними і культурно-видавничими зусиллями та досягненнями творять цей наш „союз ідей, праці та інтересів", українську заморську твердиню — Український Народний Союз.

Президент Кеннеді у своєму третьому зверненні про Стан Унії, виголошеному в дні 14-го січня 1963-го року, висловився оптимістично про становище цієї країни. А закінчив він своє звернення надією на краще майбутнє. „Тепер змінливі вітри віють сильніше, як колинебудь. Ми пливемо вже 175 років з тими вітрами, керуємо нашим кораблем із надією. І ми віримо, що наш загальний напрям є правильний і пливемо сильні. Ми дякуємо Всемогучому за те, що дозволив нам пройти через небезпеки і просимо в нього знов допомоги при керуванні добрим кораблем — Унією" закінчив президент.

Звернення нашого президента Кеннеді можна слово в слово примінити і до УНСоюзу. Наша організація переживала великі потрясення, великі бурі, та вітри вдаряли і в наш корабель, однак за словами нашого Митрополита Амвросія Сенишина: „Великі діла є звичайно вислідом витривалої мозольної праці яку все Господь благословить".

Ми зібралися на перші поконвенційні збори Головного Уряду і перед нами багато важливих справ, однак при спільній праці, з'єднані в тім нашім УНСоюзі, разом спільно будемо провадити цей корабель, не відступаючи від традицій і ідейности.

Моїм обов'язком головного касира є говорити мовою чисел і тому прошу дарувати, що відійшов я від призначеної праці, від звіту, що направду є мовою чисел. Нехай же ці числа говорять.

Зладжений річний звіт є поданий в двох мовах. Перший звіт і загальні зіставлення майна і господарки УНС є в англійській мові, бо цей звіт висилаємо до асекураційних департаментів стейтів ЗДА і провінцій Канади, інші в українській мові.

RECONCILIATION OF LEDGER ASSETS

Increases in Ledger Assets

Premiums on life certificates	$2,347,681.61
Interest, dividends and real estate income	1,230,390.17
Amounts left with Society at interest (Orphan's Fund)	7,630.20
Mortgage inspection fees received	23,767.22
Donations received	4,098.12
National Fund	22.50
Sale of Ukrainian publications	7,558.18
From sale or maturity of ledger assets	10,168.86
Total Increases in Ledger Assets	$3,631,316.86

Decreases in Ledger Assets

Certificate claims (Life)	$845,113.27	
Surrender values	161,885.40	
Refunds to members	215,482.66	
Total paid Members and Beneficiaries		$1,222,481.33
Amounts disbursed from Orphan's Fund		7,680.46
Commissions (Life insurance)	216,045.45	
Certificate, membership and other fees retained by field workers		216,045.45
General expenses and fraternal payments		792,658.14
Taxes, licenses and fees		25,588.81
Voluntary payments to indigent members		40,401.00
Loss on operation of printing plant		296.15
Total Decreases in Ledger Assets		$2,305,151.34

RECONCILIATION BETWEEN YEARS

Amount of ledger assets December 31st of previous year	$25,460,819.06
Increase in ledger assets during the year	1,326,165.52
Total—Ledger Assets December 31st of Current Year	$26,786,984.58

REFUNDS TO MEMBERS

Applied to pay renewal premiums	$1,661.70
Total	1,661.70
Paid in cash	213,820.96
Total	215,482.66
Provision for refunds payable in following calendar year	221,500.00
Total	221,500.00
Line 13 of previous year	215,500.00
Total Refunds to Members	221,482.66

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.
Valuation Exhibit as of December 31, 1962

TOTAL ADMITTED ASSETS	$26,551,799.22
Reserve for Life Certificates	19,094,165.00
Claims and accrued liabilities	983,649.28
TOTAL LIABILITIES	20,077,814.28
Margin of safety to certificate-holders	6,473,984.94
TOTAL	$26,551,799.22
The ratio of admitted assets to total liabilities at December 31, 1962 was	132.2%
The ratio of actual deaths to the expected deaths according to the mortality tables for the year 1962 for the Mortuary Fund was	56.5%
The rate of interest earned on all funds during the year 1962 was	3.55%

Signed by: DAVID SILVERMAN,
WOLFE, CORCORAN and LINDER — Actuaries;
JOSEPH LESAWYER, Supreme President;
ROMAN SLOBODIAN, Supreme Treasurer.

ПРИХОДИ Й РОЗХОДИ ЗА 1962 РІК

З балансу 1-го січня 1962 року	$25,460,819.06

Прихід:

Членські вкладки	$ 2,347,681.61
Відсотки з банків	328.62
Відсотки від бондів	653,768.47
Відсотки від членських позичок	15,675.74
Відсотки від морґеджів	292,039.96
Відсотки від стаків	720.82
Підвищення вартости інвестицій в бондах	3,064.50
Заробок на проданих і сплачених бондах	10,168.86
Чинш і інші приходи на реальностях	272,219.95
Зворот посмертних допомог від додаткового обезпечення	2,762.00
Сплати позичок до Народного Фонду	22.50
Пожертви на Стипендійний Фонд	666.50
Пожертви на Фонд Наглої Потреби	3,431.62
Сирітські Фонди	7,630.20
Приходи друкарні й книгарні	266,386.12
Звороти коштів при морґеджевих інвестиціях	23,767.22
Продаж Української Енциклопедії в англ. мові	7,558.18
Разом прихід	$ 3,907,892.87
Баланс	$29,368,711.93

Розхід:

Грошеві звороти	$ 161,885.40
Виплати посмертних допомог	489,733.46
Виплати подвійного забезпечення	3,000.00
Вкладки заплачені за дітей, яких родичі померли	900.77
Обниження вартости інвестицій в бондах	7,427.89
Виплати дивіденди	215,482.66
Виплати зрілих грамот	354,241.04
Виплати на реальностях	308,802.24
Виплати допомог з Фонду Допомогового	40,401.00
Допомога добродійним і культурним установам	10,413.00
Виплати у виданню Української Енциклопедії в англійській мові	5,515.39
Виплати сирітських частин	7,680.46
Оплата актуарія	4,950.00
Оголошення	1,316.90
Кошти річної контролі	2,671.23
Опікунча обслуга над бондами	4,706.60
Закуп книжок	202.13
Кошти 25-ої Конвенції	132,023.54
Обниження вартости друкарських машин	2,030.11
Вкладки до братських організацій	678.62
Закупно меблів та машин	5,948.95
Загальні канцелярійні видатки	2,371.69
Винайм та направи IBM машин	8,331.00
Групове забезпечення	1,433.50
Обезпечення помічних сил	29.26
Кошти дозволів Стейтових департаментів	3,014.49
Платничі книжочки й виплати	1,840.00
Виплати за лікарські бадання нових членів	3,756.05
„Свобода" та "Ukrainian Weekly"	117,800.00
Кошти вдержання канадійської канцелярії	1,800.00
Виплати друкарні й книгарні	266,682.27
Поштові витрати	6,011.59
Кошти виготовлення друків	16,750.46
Чинш за приміщення Головної Канцелярії	12,000.00
Нагороди організаторам	46,378.40
Нагороди президентам і касирам	3,427.00
Нагороди секретарям	166,240.05
Платня Головного Уряду	36,750.00
Платня помічних сил	94,035.02
Федеральний податок за помічні сили	334.00
Соціяльне забезпечення за помічні сили	3,187.34
Стейтовий податок за помічні сили	966.82
Телефон і телеграф	2,496.49
Кошта подорожі й репрезентації	17,119.05
Кошта подорожі спеціяльних організаторів	8,263.01
Спортова акція	698.47
Разом розхід	$ 2,581,727.35
Сальдо — 31-го грудня 1962 року	$26,786,984.58

Annual Statement of Ukrainian National Association, Inc. — 1962

ASSETS

*Bonds		$19,425,094.99
*Stocks		30,000.00
Mortgage loans on real estate		5,908,051.92
Real estate occupied by the Society		67,931.25
Certificate loans and liens		419,889.46
Cash and bank deposits		440,213.38
Cash and invested assets	26,291,181.00	
Amounts recoverable from reinsurers		1,449.00
Premiums actually collected by subordinate lodges not yet remited to Home Office		13.090.80
Life insurance premiums and annuity considerations deferred and uncollected		16,650.44
Interest and other investment income due and accrued		229,427.98
Total		$26,551,799.22

*Bonds — Amortized or investment value.

*Stocks — Savings & Loan Association Book Value.

LIABILITIES, SPECIAL RESERVES AND UNASIGNED FUNDS

Aggregate reserve for life certificates and contracts	$19,094,165.00
Certificate and contract claims: Life	64,731.40
Provision for refunds apportioned for payment to December 31, 1963	221,500.00
Premiums and annuity considerations received in advance	363,489.18
Commissions to fieldworkers due or accrued	12,144.00
General expenses due or accrued	2,463.60
Taxes, licences and fees due or accrued	2,025.20
Unearned investment income	457.98
Amounts withheld or retained by Society as agent or trustee (taxes held in escrow)	1,152.25
Net adjustment in assets and liabilities due to foreign exchange rates	56,191.98
Printing Plant expenses due and unpaid	1,333.56
Mandatory securities valuation reserve	143,922.91
Unexpired subscriptions to official publication	8,765.39
Amounts held in trust for beneficiaries under age (Orphan's Fund)	105,471.83
Total liabilities	$20,077,814.28
Unassigned funds	6,473,984.94
Total	$26,551,799.22

GENERAL EXPENSES

	Insurance: Life	Investment	Fraternal	Total
Rent	$12,000.00			$12,000.00
Salaries and wages	93,646.22	$26,027.40	$11,111.40	130,785.02
Insured benefit plans for employees	1,433.50			1,433.50
Medical examination fees	3,756.05			3,756.05
Traveling expenses	8,149.33	2,739.05	8,901.90	19,790.28
Advertising	987.67		329.23	1,316.90
Postage, express, telegraph and telephone	4,883.16	1,474.93	2,149.99	8,508.08
Printing and stationery	16,750.46		5,515.39	22,265.85
Cost or depreciation of furniture and equipment	5,948.95		2,030.11	7,979.06
Rental of equipment	8,331.00			8,331.00
Lodge supplies less $ none from sales			1,840.00	1,840.00
Books and periodicals			202.13	202.13
Bureau and association dues			678.62	678.62
Insurance, except on real estate	29.26			29.26
Collection and bank service charges	567.13	4,139.47		4,706.60
Sundry general expenses	2,371.69			2,371.69
Actuarial, auditing and statistical service fees	4,950.00			4,950.00
Donations to institutions			10,413.00	10,413.00
Field expense allowance	8,263.01			8,263.01
Offical publication			117,800.00	117,800.00
Expense of Supreme Lodge Meetings			132,023.54	132,023.54
Expenses of Canadian Office	1,800.00			1,800.00
Athletics			698.47	698.47
Real estate expenses		290,716.08		290,716.08
General Expenses Paid	$173,867.43	$325,096.93	$293,693.78	$792,658.14
General expenses unpaid December 31, current year	1.201.32	1,164.54	97.74	2,463.60
General expenses unpaid December 31, previous year	1,023.33	35.77	51.11	1,110.21
General expenses incurred during year	$174,045.42	$326.225.70	$293,740.41	$794,011.53

TAXES, LICENSES AND FEES

	Insurance: Life	Investment	Fraternal	Total
Real estate taxes		$18,086.16		$18,086.16
State insurance department licenses and fees	$571.05			571.05
Provincial Insurance Department fees	2,443.44			2,443.44
Other State taxes, incl. $966.82 Social Security	773.45	145.02	$48.35	966.82
Federal taxes, incl. $3,521.34 Social Security	2,817.07	528.20	176.07	3,521.34
Taxes, Licenses and Fees Paid	$6,605.01	$18,759.38	$224.42	$25,588.81
Taxes, licenses and fees unpaid December 31, current year	1,620.16	303.78	101.26	2,025.20
Taxes, licenses and fees unpaid December 31, previous year	790.59	43.92	43.92	878.43
Taxes, licenses and fees incurred during year	$7,434.58	$19,019.24	$281.76	$26,735.58

ASSETS

	Ledger Assets	Non-Ledger Assets	Assets Not Admitted	Net Admitted Assets
Bonds	$19,437,300.69		$12,205.70	$19,425,094.99
Stocks	30,000.00			30,000.00
Mortgage loans on real estate: first liens	5,908,051.92			5,908,051.92
Real estate: properties occupied by the society	67,931.25			67,931.25
Investment real estate	454.783.09		454,783.09	
Certificate loans and liens	419.889.46			419,889.46
Deposits in banks and trust companies	440.213.38			440,213.38
Amounts recoverable from reinsurers		$1,449.00		1,449.00
Bills receivable		21,100.12	21,100.12	
Printing plant and equipment	28.814.79		28,814.79	
Premiums actually collected by subordinate lodges not yet remitted to Home Office		13,090.80		13,090.80
New business (excluding $1,348.68 loading) $601.38				
Renewal (excluding $4,703.64 loading) $16,049.06		16,650.44		16,650.44
Interest and real estate income due and accrued		229,427.98		229,427.98
Totals	$26,786,984.58	$281,718.34	$516,903.70	$26,551,799.22

ANALYSIS OF NON-ADMITTED ASSETS AND RELATED ITEMS
(Excluding Investment Adjustment Not Listed)

	End of Previous Year	End of Current Year	Change for Year — Increase
Bills receivable	$19,421.03	$21,100.12	— $1,679.09
Printing Plant and Equipment	22,543.79	28,814.79	— 6,271.00
Old age home and camp property	357,177.27	454,783.09	— 97,605.82
Total Change			— $105,555.91

ПОРІВНЯННЯ ПРИХОДІВ З ЧЛЕНСЬКИХ ВПЛАТ І ІНВЕСТИЦІЙ ЗА 1962 І 1961 Р. Р.

	1962	1961	Збільшено	Зменшено
З місячних вкладок від членів	$2,347,681.61	$2,269,929.93	$ 77,751.68	
Посмертні фонди	$1,775,342.03	$1,731,006.90	$ 44,335.13	
Адміністраційний фонд	490,631.88	457,080.50	33,551.40	
Конвенційний фонд	27,235.90	27,280.85		$ 44.95
Запомоговий фонд	43,577.44	43,649.36		71.92
Народний фонд	10,894.36	10,912.34		17.98
Разом	$2,347,681.61	$2,269,929.95	$ 77,886.53	$134.85
Відсотки від бондів	$ 653,768.47	$ 633,735.95	$ 20,032.52	
Відсотки від позичок	15,675.74	14,483.07	1,192.67	
Відсотки від морґеджів	292,039.96	237,336.54	54,703.42	
Відсотки від стаків	720.82	450.00	270.82	
Підвищено вартість інвестицій в бондах	3.064.50	2,916.60	147.90	
Чинш від реальности в Джерзі Ситі	24,000.00	23,655.00	345.00	
Приходи від реальностей в Керґонксоні	248,219.95	223,087.68	25,132.27	
Приходи друкарні і книгарні	266,386.12	249,064.48	17,321.64	
Сирітський фонд	7,630.20	7,111.00	519.20	
Разом	$1,511.505.76	$1,391,840.32	$119,665.44	

ВИПЛАТИ З ПОСМЕРТНИХ ФОНДІВ ДОРОСЛИХ ЧЛЕНІВ І МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ ЗА 1962 І 1961 Р. Р.

	Виплачено в 1962 р.	Виплачено в 1961 р.	Збільшено	Зменшено
Виплати посмертних запомог	$ 489,733.46	$ 508,520.86		$18,787.40
Виплати ендавмент	354,241.04	335,227.89	$19,013.15	
Грошові звороти	161,885.40	148,485.53	13,399.87	
Виплата дивіденди	214,420.06	155,908.21	58,511.85	
Перенос 5% з вкладок вплачених до фонду	81,806.90	88,262.00		6,455.10
Перенос за суспендованих членів	21,288.50	23,180.84		1,892.34
Виплати на реальностях в Джерзі Ситі	21,443.92	20,570.91	873.01	
Перенос на обниження в бондах	7,179.12	9,338.93		2,159.81
Перенос резерви за членів молодечого департ.	23,086.00	22,657.00	429.00	
Премія за додаткове обезпечення	8,656.53	7,318.03	1,338.50	
Виплати подвійного обезпечення	3,000.00	4,000.00		1,000.00
Відсотки на закуплених бондах	4,353.41	1,526.19	2,827.22	
Перенос резерви за членів молодечого департ.	1,062.60	1,247.00		184.40
Заплата вкладок за дітей	900.77	804.16	96.61	
Запорука майбутніх податків		1,257.00		1,257.00
Разом	$1,393,057.71	$1,328,304.55	$96,489.21	$31,736.05

ВИПЛАТИ З АДМІНІСТРАЦІЙНОГО ФОНДУ ДОРОСЛИХ ЧЛЕНІВ І МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ ЗА 1962 РІК

Виплати друкарні і книгарні	$266.682.27
Нагорода відділовим секретарям	166,240.05
„Свобода" за орган і „Юкрейніен Вікли"	117,800.00
Платня помічних сил	94,035.02
Нагороди за нових членів	46,378.40
Платня головного уряду	36,750.00
Кошти подорожі і репрезентації	17,119.05
Канцелярійні друки і прибори	16,750.46
Кошти 25. ювілейної конвенції (доплата до конвенційного фонду	14,883.94
Чинш за офіси у власному домі	12,000.00
Винайм машин (IBM) для зладження виказів і статистики	8,331.00
Кошти подорожі постійних організаторів	8,263.01
Видатки на пошту, телеграми, експрес і т. п.	6,011.59
Машини і шафи до офісів УНС	5,948.95
Актюар за оцінку грамот і зладження нових табель	4,950,00
Федеральний податок за помічні сили	4,488.16
За опікунчу обслугу над бондами	4,139.47
Лікарі за нових членів	3,756.05
Нагороди відділовим предсідникам і касирам за нових членів	3,427.00
Асекураційні департаменти за дозволи (лайсенси)	3,014.49
Кошти головної контролі УНС	2,671.23
Телефон	2,496.49
Канцелярійні видатки	2,371.69
Перенос на обниження вартости машин в друкарні УНС	2,030.11
Відзнаки для членів	1,840.00
Канадійська канцелярія	1,800.00
Забезпечення помічних сил (групове обезпечення)	1,462.76
Оголошення	1,316.90
Спортова акція	698.47
Вкладки до доброчинних організацій	678.62
Оплата за канадійські чеки і депозити	567.13
Асекураційні журнали	202.13
Обниження вартости інвестицій в бондах	5.47
	$859,109.91

ВИПЛАТИ З КОНВЕНЦІЙНОГО ФОНДУ

Кошти 25-ої Ювілейної Конвенції з конвенційного фонду	$117,139.60
Кошти 25-ої Ювілейної Конвенції, позичка з адміністраційного фонду	14,883.94
Разом	$132,023.54

ВИПЛАТИ З НАРОДНОГО ФОНДУ ЗА 1962 РІК

Англомовна Енциклопедія Українознавства	$ 5,515.39
Український Конґресовий Комітет	2,000.00
Проф. Сергій Литвиненко за пам'ятник Івана Мазепи	1,022.00
Український Допомоговий Комітет	1,000.00
Колеґія Святого Василія в Стемфорді, Конн.	750.00
Консисторія Української Православної Церкви	750.00
Наукове Товариство ім. Шевченка в Ню Йорку	500.00
Українська Вільна Академія Наук в Америці	500.00
Пласт	500.00
Курси Українознавства на Союзівці	500.00
Степендія на студії українознавства на університеті в Оттаві	200.00
Союз Української Молоді Америки (СУМА)	200.00
Молоді Українські Націоналісти (МУН)	200.00
Фонд Катедри Українознавства	200.00
Східньо-Европейський Інститут при університеті Дж. Кероль, Клівленд, Огайо	200.00
Комітет Українців Канади	200.00
Осередок Української Культури в Канаді	200.00
Американський Червоний Хрест	150.00
Стипендія у Філядельфії, Па.	112.00
Стипендія студента українознавства при Альбертійському університеті	100.00
Стипендійний Фонд — Укр. Амер. Ветеранів	100.00
Товариство Приятелів Вільного Університету	100.00
Громадський Комітет в Джерзі Ситі, Н. Дж.	100.00
Українська Вільна Академія Наук в Канаді	100.00
Наукове Товариство ім. Шевченка в Канаді	100.00
Комісія Допомоги Студентству (КОДУС)	100.00
Футбольна площа УСК-у в Ню Йорку	100.00
Спортова Дружина	100.00

(Продовження на сторінці 6-ій)

Звіт головного касира Романа Слободяна

(Продовження зі сторінки 5-ої)

Дівоча Академія св. Василія у Фазо Чейс, Па.	100.00
Дівоча Академія в Слоатсбургу, Н. Й.	100.00
Пласт — Відд. 22 УНС, Денвер, Колорадо	100.00
Степендійний Фонд Ліги Молоді Америки	100.00
Допомога на пам'ятник Ом. Плешкевича в Шікаго	50.00
Разом	$16,049.39

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ МАЙНА СТАРШИХ ЧЛЕНІВ І МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

Загальне майно старших членів і молодечого департаменту з кінцем 31-го грудня 1962 року	$26,786,984.58

АКТИВИ НЕВТЯГНЕНІ ДО ЗАГАЛЬНОГО МАЄТКУ

Відсотки від бондів платні в 1963 р.	$188,110.05	
Відсотки від морґеджів, платні в 1963 р.	33,893.14	
Відсотки від членських позичок, платні в 1963 році	7,424.79	
Разом відсотків від інвестицій платні в 1963 році		$ 229,427.98
Зворот виплачених посмертних запомог з додаткового обезпечення		1,449.00
Залеглі місячні вкладки з Відділів платні з кінцем 31. грудня 1962 року	$ 13,090.80	
Залеглі місячні вкладки від членів платні до смертних фондів в 1962 р.	16,650.44	
Разом залеглі місячні вкладки платні 31-го грудня 1962 року		$ 29,741.24
Разом невтягнені активи		$ 260,618.22
Разом майно дорослих і молодечого департаменту і невтягнені активи		$27,046,153.80
Менше обниження активу вартости інвестицій в бондах	$ 12,205.70	
Менше книжкова вартість реальностей УНСоюзу в Керґонксоні, Н. Й.	454,783.09	
Менше обниження активу ватости машин в друкарні УНСоюзу	28,814.79	
Разом обниження активів		$ 495,803.58
Разом майно по відтягненні непризнаних активів		$26,551,799.22

Резерва якої вимагають асекураційні закони на забезпечення членських грамот	$19,094,165.00
Невиплачені посмертні запомоги, ендавмент і т. п.	64,731.40
Дивіденда для членів платна в 1963 році	221,500.00
Вкладки, вплачені згори на 1963 рік	363,489.18
Невиплачені нагороди за нових членів	12,144.00
Невиплачені нагороди лікарям і т. п.	2,463.60
Федеральні і стейтові податки за помічні сили	2,025.20
Надвишка відсотків при інвестиціях	457.98
Запорука майбутніх податків на проданих реальностях	1,152.25
Запорука на обниження вартости інвестицій в заграничних інвестиціях	56,191.98
Невиплачені рахунки друкарні і книгарні, папір і т. п.	1,333.56
Резерва на забезпечення інвестицій в бондах	143,922.91
Передплата „Свободи", заплачена згори	8,765.39
Сирітський фонд (сирітські частини і платні відсотки)	105,471.83
Разом обдовження	$20,077,814.28
Надвишка резерви і інших фондів	6,473,984.94
Разом	$26,551,799.22

ОЦІНКА ГРАМОТ З КІНЦЕМ 31-го ГРУДНЯ 1962 РОКУ

Признані активи	$26,551,799.22
Резерва якої вимагають асекураційні закони на забезпеку грамот	19,094,165.00
Невиплачені посмертні запомоги, ендавмент, дивіденда і інші зобов'язання	983,649.28
Разом	$20,077,814.28
Надвишка резерви і інших фондів	6,473,984.94
Разом	$26,551,799.22
Оцінка грамот в обох департаментах	132.2 %
Смертність в обох департаментах	56.5 %
Відсотки від інвестицій в усіх фондах	3.55%

ЗІСТАВЛЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ СТАРШИХ ЧЛЕНІВ І МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ ЗА 1962 РІК

Готівка

Готівка з кінцем 31-го грудня 1961 р. осталася	$ 502,505.79
В 1962 році депоновано в банках	5,278,884.51
Відсотки від готівки	328.62
Разом	$5,781,718.92
Виплачено готівкою	5,341,505.54
З кінцем 31-го грудня 1962 р. остається готівка	$ 440,213.38

Морґеджі

Стан морґеджів 31-го грудня 1961 року	397	$5,113,998.50
Нові морґеджі видані в 1962 році	83	1,374,025.47
Разом	480	$6,488,023.97
Морґеджі сплачені в 1962 році	16	579,972.05
Стан морґеджів 31-го грудня 1962 року	464	$5,908,051.92

БОНДИ І СТАКИ

З кінцем грудня 1961 р. було інвестовано в бондах	$19,004,733.48
За час від 1. січня до 31. грудня закуплено бондів	1,519,298.81
Підвищено вартість інвестицій в бондах	3,064.50
Заробок на бондах	10,168.86
Разом	20,537,265.65
В 1962 році продано або сплачено бондів	$ 1,062,537.07
Обниженo вартість інвестицій в бондах	7,427.89
З кінцем 31. грудня 1962 р. остається на бондах	$19,467,300.69

Якість бондів.

Бонди Злучених Держав	$ 1,090,307.81		
Бонди канадійські	422,890.01		
Разом державні бонди ЗДА і Канади		$1,513,197.82	7.77
Бонди стейтів ЗДА	403,912.06		
Бонди провінцій Канади	1,483,777.55		
Разом стейтові і провінційні бонди		1,887,689.61	9.70
Бонди муніципальні ЗДА	577,176.97		
Бонди муніципальні Канади	248,863.07		
Разом муніципальні бонди		826,040.04	4.24
Різні бонди ЗДА	496,630.23	496,630.23	2.55
Бонди залізнич. компаній ЗДА	976,417.44	976,417.44	5.02
Бонди публічної вжиточности	13,564,344.16		
Разом		13,564,344.16	69.68
Бонди індустріяльні ЗДА	75,375.88		
Бонди індустріяльні Канади	97,605.51		
Разом		172,981.39	0.89
Вавнові стаки (уділи) ЗДА	30,000.00		
Разом		30,000.00	0.15
З кінцем 31-го грудня 1962 р. остається на бондах і уділах		$19,467,300.69	100.00

ПОЗОЧКИ ЧЛЕНАМ

З кінцем 31-го грудня 1961 р. було позичок	$391,928.98
В 1962 році видано нові позички	81,244.00
Додано відсотки від позичок	15,675.74
Відновлено позички	624.01
Разом	$489,472.73
В 1962 році сплачено позичок	64,645.54
Перенесено до грошевих зворотів	4,937.73
З кінцем 31-го грудня 1962 р. остається 2,033 позичок	$419,889.46

Реальності

З кінцем грудня 1961 р. було інвестовано в реальн.	$425,108.52
В 1962 р. інвестовано в будинках в Керґонксоні, Н. Й.	97,605.82
З кінцем 31. грудня 1962 р. остається на реальностях	$522,714.34
Реальності 79-83 Гренд вул., Джерзі Сити, Н. Дж.	67,931.25
Реальності в Керґонксоні, Н. Й. „Союзівка"	454,783.09
Разом	$522,714.34

Друкарня

З кінцем 31. грудня 1961 р. було інвест. в друкарні	$ 22,543.79
В 1962 році закуплено нові машини	8,301.11
Разом	$ 30,844.90
В 1962 році обнижено вартість машин	2,030.11
З кінцем 31. грудня 1962 р. остається на машинах	$ 28,814.79

ЗІСТАВЛЕННЯ ФОНДУ ЗАХИСТУ-СИРОТИНЦЯ

Фонд Захисту-Сиротинця з кінцем 31. грудня 1961 р.	$ 94,574.38
Прихід за час від 1. січня до 31. грудня 1962 р.	248,219.95
Разом	$342,794.33
Розхід за час від 1. січня до 31. грудня 1962 р.	287,358.32
З кінцем 31. грудня 1962 р. остається у фонді Захисту Сиротинця	$ 55,436.01

(Приходи і розходи є подані окремим звітом „Союзівки").

INCOME AND DISBURSEMENT ON PROPERTY KERHONKSON, N.Y.
January 1, to December 31, 1962

INCOME

	Deposits	Disbursements		Income
January	$ 4,799.72	$ 11,717.42	Guests	$147,602.88
February	3,603.52	7,741.84	Gift Shop	15,630.32
March		9,946.22	Bar	36,499.22
April	6,960.04	11,623.44	Snack Bar	12,694.38
May	10,601.65	42,136.53	Miscellaneous	19,251.15
June	22,651.56	75,044.76		
July	58,223.61	41,838.48	Total	$231,677.95
August	86,954.68	81,059.76		
September	33,117.25	50,559.59	REFUNDS	
October	7,936.60	18,950.33	Mural Contractor & Builder	$ 13,650.32
November	6,294.79	10,030.75	Petty Cash	1,000.00
December	7,076.53	17,176.84	Food	494.88
Total	$248,219.95	$377,825.96	Gift Shop	77.27
			Insurance premium	131.65
Deposits for 1962		$248,219.95	Bar	468.58
Transfer from UNA		110,000.00	Maintenance	83.02
			Miscellaneous	636.28
Total		$358,219.95		
Balance Dec. 31, 1961		41,436.54	Total	$ 16,542.00
Total		$399,656.49	Income	$231,677.95
Disbursements for 1962		377,825.96	Refund	16,542.00
Balance Dec. 31, 1962		$ 21,830.53	Total	$248,219.95

DISBURSEMENTS

	Total	Capital impr.	Furn. & Equip.	Hotel Expenses
Capital	$130,294.12	$130,294.12		
Maintenance & rep.	13,764.07			$ 13,764.07
Furniture & equip.	20,270.11		$20,270.11	
Heat, gas, electric	12,014.84			12,014.84
Housekeeping exp.	7,967.80			7,967.80
Kitchen & dining room exp.	7,840.38			7,840.38
Bar & beverages	16,290.39			16,290.39
Snack bar	7,668.81			7,668.81
Gift shop	13,905.60			13,905.60
Food	44,952.11			44,952.11
Wages	51,897.74			51,897.74
Payroll taxes	6,748.18			6,748.18
Real estate tax	8,121.66			8,121.66
Insurance	4,415.53			4,415.53
Transportation	6,896.20			6,896.20
Telephone	1,470.85			1,470.85
Office supplies	1,427.28			1,427.28
Legal expenses	529.50			529.50
Refund, collection, etc.	2,210.47			2,210.47
Entertainment	5,064.16			5,064.16
Advertising	4,547.02			4,547.02
Bank charges, exchange, etc.	125.32			125.32
Total	$368,422.14	$130,294.12	$20,270.11	$217,857.91

Paid by Ellenville and Kerhonkson Banks	$377,825.96*	Capital improvements	$130,294.12
		Furniture & Equip.	20,270.11
Paid by First Nat. Bank	7,238.18	Total	$150,564.23
		Hotel expenses	217,857.91
Total	$385,064.14	Total	$368,422.14
Less refund	16,542.00	Income from business	231,677.95
		Hotel expenses	217,857.91
Balance	$368,522.14	Balance	$ 13,820.04

INCOME AND DISBURSEMENTS ON PROPERTY KERHONKSON, N.Y.

Income	1960	1961	1962	Total
Guests	$130,892.81	$155,001.25	$147,602.88	$433,496.94
Gift shop	12,317.04	12,534.14	15,630.32	40,481.50
Bar	30,458.26	33,084.82	36,499.22	100,042.30
Snack bar	10,018.76	12,055.86	12,694.38	34,769.00
Miscellaneous	3,524.48	5,170.01	19,251.15	27,945.64
Total Income	$187,211.35	$217,846.08	$231,677.95	$636,735.38
Disbursements				
Capital improvements	$ 61,066.78	$ 74,826.49	$130,294.12	$266,187.39
Maintenance on Buildings	17,496.32	17,221.69	13,764.07	48,482.08
Furniture & equipment	12,815.25	6,067.32	20,270.11	39,152.68
Heat, gas & electric	8,201.58	9,599.29	12,014.84	29,815.71
Housekeeping expenses	6,021.53	6,907.44	7,967.80	20,896.77
Kitchen & dining expenses	3,449.64	2,935.54	7,840.38	14,225.56
Liquor, beer and soda	14,725.79	13,228.32	16,290.39	44,244.50
Snack bar	3,169.32	6,761.46	7,668.81	17,599.59
Gift shop	12,130.33	9,323.26	13,905.60	35,359.19
Food	40,174.67	42,619.17	44,952.11	127,745.95
Hotel wages	35,974.83	37,613.78	51,897.74	125,486.35
Federal and State Tax	3,306.45	3,781.40	6,748.18	13,836.03
Tax on property	6,434.04	6,888.38	8,121.66	21,444.08
Insurance	5,869.64	7,295.42	4,415.53	17,380.59
Transportation	4,682.42	4,562.95	6,896.20	16,141.57
Telephone	1,187.35	1,314.74	1,470.85	3,972.94
Postage and office supplies	919.35	727.31	1,427.28	3,073.94
Legal expenses	82.00	76.25	529.50	687.75
Refund of rent & collection	2,217.48	2,706.54	2,210.47	7,134.49
Entert. service, sport	4,441.77	5,135.73	5,064.16	14,641.66
Advertisement	84.20	625.54	4,547.02	5,256.76
Interest on invest. and charges	3,000.00	3,064.65	125.32	6,189.97
Petty cash	800.00			800.00
Total disbursements	$248,050.74	$263,282.67	$368,422.14	$879,755.55

January 1, 1960 — December 31, 1962

Balance December 31, 1959	$255,932.78
Capital Improvements 1960	61,066.78
Total	$316,999.56
Decrease by adjustment 5%	15,849.98
Balance December 31, 1960	$301,149.58
Capital Inprovement for 1961	74,826.49
Total	$375,976.07
Decrease by adjustment 5%	18,798.80
Balance December 31, 1961	$357,177.27
Capital Improvement for 1962	97,605.82
Balance December 31, 1962	$454,783.09

Investment by Funds

Special Contingent Fund	$208,250.38
Indigent Fund	108,400.00
Administration Fund	63,306.22
Old Age Home Fund	74,826.49
Total	$454,783.09

ЗІСТАВЛЕННЯ СПЕЦІЯЛЬНОГО ФОНДУ НА ЗАБЕЗПЕКУ ІНВЕСТИЦІЙ

З кінцем 31. грудня 1961 р. було в цім фонді	$262,726.43
За час від 1. січня до 31. грудня 1962 р. прихід від інвестицій	6,836.81
В 1962 році перенесено 5% за колектування вкладок до посмертного фонду	52,301.07
Разом	$321,864.31
В 1962 році обнижено вартість інвестицій в бондах	65.97
З кінцем 31-го грудня 1962 року остається у фонді забезпеки інвестицій	$321,798.34

ЗІСТАВЛЕННЯ МАЙНА Й ІНВЕСТИЦІЙ УНСОЮЗУ

Майно дорослих членів і молодечого деп. в 1962 р.	$26,786,984.58
Майно дорослих членів і молодечого деп. в 1961 р.	25,460,819.06
В 1962 році збільшено майно УНСоюзу	$ 1,326,165.52

ЗІСТАВЛЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ:

Готівка:	
Готівка з кінцем 1961 року була	502,505.79
Готівка з кінцем 31-го грудня 1962 р. остається	440,213.38
Зменшено готівки в 1962 році	$ 62,292.41
Морґеджі:	
З кінцем грудня 1962 року остає на морґеджах	$ 5,908,051.92
З кінцем грудня 1961 року було на морґеджах	5,113,998.50
В 1962 році збільшено інвестиції в морґеджах	$ 794,053.42
Бонди:	
З кінцем 1962 року остається інвестицій в бондах	$19,467,300.69
З кінцем грудня 1961 р. було інвестицій в бондах	19,004,733.48
В 1962 році збільшено інвестицій в бондах	$ 462,567.21
Позички членам:	
З кінцем 1962 р. остається на членських позичках	$ 419,889.46
З кінцем 1961 р. було на членських позичках	391,928.98
В 1962 р. збільшено інвестиції на член. грамотах	$ 27,960.48
Реальности:	
З кінцем 1962 року остається на реальностях	$ 522,714.34
З кінцем 1961 р. було інвестицій на реальностях	425,108.52
В 1962 р. збільшено інвестиції на реальностях	$ 97,605.82
З кінцем 1962 р. остає інвестицій в друкарні УНС	$ 28,814.79
З кінцем 1961 р. було інвестовано в друкарні	22,543.79
В 1962 році збільшено інвестиції в друкарні	$ 6,271.00

ЗІСТАВЛЕННЯ

В 1962 р. збільшено інвестиції в морґеджах	$ 794,053.42
В 1962 р. збільшено інвестиції в бондах	462,567.21
В 1962 р. збільшено інвестиців на член. грамотах	27,960.48
В 1962 р. збільшено інвестиції в реальностях	97,605.82
В 1962 р. збільшено інвестиції в друкарні	6,271.00
Разом збільшено інвестиції на суму	$ 1,388,457.93
В 1962 р. зменшено інвестиції в готівці	62,292.41
З кінцем 31-го грудня 1962 року збільшено майно УНСоюзу	$ 1,326,165.52

БАЛЯНС

Стан чинний:

		%
Готівка	$ 440,213.38	1.64
Морґеджі	5,908,051.92	22.06
Бонди	19,467,300.69	72.67
Позички членам	419,889.46	1.57
Реальности	522,714.34	1.95
Друкарня	28,814.79	0.11
Разом	$26,786,984.58	100.00

Стан довжний:

		%
Посмертні фонди	$25,809,149.72	96.35
Адміністраційний фонд	124,637.85	0.46
Запомоговий фонд	323,086.29	1.20
Народний фонд	7,881.37	0.03
Сирітський фонд	130,107.87	0.49
Спеціяльний фонд	321,798.34	1.20
Фонд Захисту-Сиротинця	55,436.01	0.21
Фонд наглої потреби	14,887.13	0.06
Разом	$26,786,984.58	100.00

ЗІСТАВЛЕННЯ ФОНДІВ:

В 1962 р. збільшено посмертні і резервові фонди	$ 1,391,014.41
В 1962 р. збільшено запомоговий фонд	3,260.90
В 1962 р. збільшено народний фонд	3,154.97
В 1962 р. збільшено сирітський фонд	4,411.58
В 1962 р. збільшено спеціяльний фонд	59,071.91
В 1962 р. збільшено фонд наглої потреби	3,843.39
Разом збільшеність фондів на суму	$ 1,464,757.16
В 1962 р. зменшено адміністраційний фонд	$ 10,157.21
В 1962 р. зменшено конвенційний фонд	89,296.06
В 1962 р. зменшено фонд Захисту-Сиротинця	39,138.37
Разом зменшено три фонди на суму	$ 138,591.64
Зіставлення:	
В 1962 р. збільшено шість фондів на суму	$ 1,464,757.16
В 1962 р. зменшено три фонди	138,591.64
Приріст у фондах і збільшення майна УНСоюзу на суму	$ 1,326,165.52

ЗІСТАВЛЕННЯ ВИПЛАТ ПОСМЕРТНИХ ЗАПОМОГ ДОРОСЛИХ ЧЛЕНІВ І МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ ЗА 1962 РІК

	Членів	Сума
З кінцем 31-го грудня 1961 р. остало невиплачених посмертних запомог	39	$ 22,039.44
Від 1. січня до 31. грудня 1962 р. померло	653	505,157.71
Разом	692	$527,197.15
Від 1-го січня до 31-го грудня 1962 р. виплачено посмертних запомог	640	$490,634.23
Остає	52	36,562.92
Уневажнено	5	5,000.00
Остає невиплачених посмертних запомог	47	$ 31,562.92

НЕВИПЛАЧЕНІ ПОСМЕРТНІ ЗАПОМОГИ ДО 31-го ГРУДНЯ 1962 РОКУ ДОРОСЛИХ ЧЛЕНІВ І МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ

Дата смерти	Ім'я й прізвище	Місцевість	Сума $	Причина
11. 30. 1952	Франко Водай	Ню Йорк, Н. Й.	$ 470.00	Правна перешкода
10. 24. 1953	Іван Палій	Кліфтон, Н. Дж.	178.00	Брак причини смерти
6. 24. 1954	Дамян Балашак	Авбурн, Н. Й.	430.75	— „ —
7. 31. 1954	Микола Коваль	Несклеґонінг, Па.	791.55	Незнана адреса
3. 1. 1956	Петро Чарко	Торонто, Онт.	500.00	Брак причини смерти
3. 29. 1956	Пилип Юрків	Рочестер, Н. Й.	250.00	Незнана адреса
4. 29. 1957	Микола Касіян	Ню Гейвен, Конн.	200.00	Брак причини смерти
10. 17. 1957	Михайло Соханчак	Філядельфія, Па.	200.00	— „ —
6. 9. 1958	Михайло Вус	Іселін, Па.	400.00	Брак спадкоємців
12. 12. 1958	Володимир Бовчук	Вінніпеґ, Ман.	500.00	Брак причини смерти
11. 1959	Стефан Никільчук	Судбурі, Онт.	250.00	— „ —
11. 1959	Стефан Никільчук	Судбурі, Онт.	500.00	— „ —
6. 6. 1959	Лука Заблоцький	Рочестер, Н. Й.	500.00	Брак адреси спадкоємців
6. 3. 1960	Юлія Козак	Міллвілле, Н. Дж.	500.00	Брак причини смерти
7. 1960	Гарі Воробець	Торонто, Онт.	500.00	Брак адреси спадкоємців
8. 1960	Сем Еваночко	Ніяґара ан Лейк	500.00	Брак причини смерти
9. 2. 1960	Кирило Хомич	Естон, Па.	250.00	— „ —
7. 24. 1961	Дмитро Вовк	Салем, Масс.	500.00	— „ —
9. 18. 1961	Евстахій Савірка	Джерзі Ситі, Н. Дж.	1,000.00	— „ —
10. 16. 1961	Василь Христоріз	Трентон, Н. Дж.	500.00	— „ —
11. 15. 1961	Леон Кольчицький	Рарітан, Н. Дж.	100.00	Брак адреси
2. 22. 1961	Йосиф Возняковський	Бруклин, Н. Й.	500.00	Брак причини смерти
8. 4. 1961	Іван Дуда	Ню Йорк, Н. Й.	500.00	— „ —
12. 30. 1961	Юстина Музика	Ню Йорк, Н. Й.	500.00	— „ —
3. 10. 1962	Василь Псюк	Мілвокі, Віск.	397.94	— „ —
3. 25. 1962	Яків Квачан	Шикаґо, Ілл.	1,000.00	— „ —
4. 9. 1962	Наталія Івасечко	Монтреаль, Кв.	5,000.00	— „ —
5. 14. 1962	Віліям Ойолек	Сідней, НС	1,000.00	— „ —
6. 1962	Гаррі Шика	Оліфант, Па.	335.00	— „ —
6. 30. 1962	Броніслава Прухніцька	Брістоль, Конн.	615.78	— „ —
8. 24. 1962	Тарас Буката	Шикаґо, Ілл.	1,000.00	— „ —
8. 24. 1962	Тарас Буката	Шикаґо, Ілл.	500.00	— „ —
10. 1962	Іван Кадай	Ню Йорк, Н. Й.	500.00	— „ —
10. 9. 1962	Агафія Вунзяк	Ансонія, Конн.	1,000.00	— „ —
10. 15. 1962	Нік Середнетський	Пітсбурґ, Па.	500.00	— „ —
11. 19. 1962	Катерина Бараник	МекКіс Рокс, Па.	450.90	— „ —
11. 1962	Гелена Волошиновська	Шикаґо, Ілл.	500.00	— „ —
11. 1962	Михайло Завко	Мт. Кармель, Па.	1,000.00	— „ —
12. 1962	Іван Швець	Бофало, Н. Й.	500.00	— „ —
12. 12. 1962	Ігор Федів	Монтреаль, Кв.	2,000.00	— „ —
12. 10. 1962	Михайло Рачок	Шикаґо, Ілл.	743.00	— „ —
12. 17. 1962	Анна Куца	Рочестер, Н. Й.	500.00	— „ —
12. 1962	Андрій Мовчко	Пітсбурґ, Па.	500.00	— „ —
12. 26. 1962	Теодор Марцінів	Вінніпеґ, Ман.	500.00	— „ —
12. 28. 1962	Тіллі Ліґі	Оліфант, Па.	1,000.00	— „ —
12. 20. 1962	Грицько Матурняк	Амгерст, Масс.	500.00	— „ —
12. 22. 1962	Андрій Зачідло	Ланкастер, Н. Й.	1,000.00	— „ —
		Разом	$31,562.92	

Зіставлення виплат подвійного обезпечення

В 1962 році померло	3	$ 3,000.00
В 1962 році виплачено	3	3,000.00

Виплати запомог з фонду запомогового

В 1962 році виплачено 1,264 запомог на суму $40,401.00

ВІДПИЛИ З ВИПЛАЧЕНИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ В ГОТІВЦІ (ЕНДАВМЕНТ)

З кінцем 31-го грудня 1961 р. остало невиплачених ендавмент	86	$ 18,648.11
В 1962 році доспіли нові ендавмент	643	365,116.16
Разом	729	$383,764.27
За час від 1-го січня до 31-го грудня 1962 року виплачено ендавмент	626	$354,241.04
З кінцем 31-го грудня 1962 року остається невиплачених ендавмент	103	$ 29,523.23

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc. PROPOSED BUDGET FOR 1963

Income to Administration Funds	Actual in 1962	Proposed in 1963
Dues from members	$490,631.88	$500,000.00
Interest received from bonds	8,297.50	8,300.00
Transfer from Mortuary Funds	29,505.83	35,000.00
Transfer of surrender charges	21,288.50	22,300.00
Mortgage inspection fees received	23,767.22	12,000.00
Total Income	$573,490.93	*$577,600.00
Disbursements from Admin. Funds		
Actuarial and statistical expense	$ 4,950.00	$ 5,000.00
Advertising	1,316.90	1,400.00
Auditing Committee expense	2,671.23	4,000.00
Bank service charges	4,139.47	4,200.00
Books and printed matter	202.13	200.00
Collection charges Canadian checks	567.13	600.00
Dues to fraternal congresses	678.62	700.00
Furniture and equipment	5,948.95	1,500.00
General office expense	2,371.69	2,000.00
I. B. M. rentals and services	8,331.00	8,500.00
Insurance—group and workingmens' comp.	1,462.76	1,500.00
Insurance Department fees	3,014.49	3,200.00
Lodge supplies purchased	1,840.00	1,500.00
Medical fees	3,756.05	3,500.00
Official publications	117,800.00	117,800.00
Operating expense Canadian Office	1,800.00	1,800.00
Postage	6,011.59	6,000.00
Printing and stationary	16,750.46	15,000.00
Rent for Home Office	12,000.00	12,000.00
Rewards to organizers & spec. orgs.	46,378.40	48,000.00
Rewards to presidents & treasurers	3,427.00	3,500.00
Rewards to secretaries	166,240.05	175,000.00
Salaries of executive officers	36,750.00	39,000.00
Salaries of office employees	94,035.02	100,000.00
Federal and state payroll taxes	4,488.16	5,000.00
Telephone	2,496.49	2,500.00
Traveling expenses—general	17,119.05	18,000.00
Traveling expenses of spec. orgs.	8,263.01	8,000.00
Athletics	698.47	700.00
New Jersey Insurance Dept. exam.		8,000.00
Expenses of annual session		8,500.00
Total Disbursements	$575,508.12	$606,600.00
Deficits	$ 2,017.19	$ 29,000.00

(Продовження в наступному числі)

НЕВІДОМИЙ СЛОВНИК

„Літературна Україна" з 16 липня ц. р. містить цікаву статтю про незвичайну знахідку в рукописному відділі Академії Наук СССР. Нижче передруковуємо цю статтю без змін. — Ред.

Спочатку поговоримо про словник, відомий усім. „Словарь української мови", укладений Б. Грінченком; налічує 63 тисяч слів. Це — один з найбільших словників, які взагалі будь-коли видавалися на Україні. Запам'ятайте — 68 тисяч слів.

А тепер мова піде про словник, не відомий нікому. Він налічує 105 тисяч слів. Що ще можна сказати про нього? Поперше, він укладався тоді ж, коли і словник Б. Грінченка, подруге, про його автора, крім прізвища та ім'я й по батькові, досі невідомо нічого, потретє, словник ніколи не друкувався.

Відомий російський мовознавець О. О. Шахматів в „Отчете о присуждении премии Н. И. Костомарова за лучший малорусский словарь" розповідає, що в рукописному відділі Російської академії наук зберігається ряд українських лексичних матеріялів і невеличких словників та списків слів, які відносяться до 40-50-х років XIX сторіччя. Академік Шахматов у цьому звіті коротко характеризує деякі словники і висловлює жаль, що вони не були використані при укладанні словника Б. Грінченка. Окремо він спиняється на рукописі частково надрукованого в 1856 р. (літери А — З) словника О. Афанасьєва - Чужбинського (літери) К—Н), рукописі словника Я. Головацького (літери В — З) тощо.

Ці та деякі інші повідомлення свідчили, що в бібліотеках та архівах Ленінграду, очевидно, зберігається чимало українських рукописних лексичних матеріялів, виявлення яких матиме не абиякий інтерес для історії української лексикографії.

Найбільш цінні і ґрунтовні українські лексикографічні праці зберігаються у рукописному відділі АН СРСР. Саме тут я побачив рукописну частину словника О. Афанасьєва - Чужбинського, „Український словник" Я. Головацького, український рукописний словник, укладений 1835 року, і деякі інші матеріяли.

Але ось передо мною 13 томів у твердій оправі. У кожному томі по 200 аркушів. Що це за словник? —

На обкладинці кожного тому виведено — „Словарь малороссийського наречия". Прізвища автора не зазначено. Про цей великий твір ніколи і ніде не писалося.

Словник написано чорною тушшю, рівним почерком. Правопис української частини — етимологічний правопис М. Максимовича. В кінці тринадцятого тому — незакінчений список джерел (11 назв), де вказано, зокрема, твори Котляревського, Шевченка, Стороженка, Закревського, журнал „Основа", а також словники Є. Тимченка та Б. Грінченка. Останньою в цьому списку стоїть книга: „Иллюстров И. И. Жизнь русского народа в пословицах и поговорках. СПБ, 1910".

Але це тільки чернетка.

Тепер треба знайти чистовий рукопис. Знаходжу й його. Тут 18 томів. Вони оправлені. На кожному — сріблом по діягоналі — витіснено: „Словарь малорусского наречия".

Скільки ж тут слів?

Підраховую (приблизно). Кожна сторінка в середньому має по 20 - 22 слова. Отже, у словникові має бути понад 100 — 105 тисяч слів!

А на титульній сторінці першого тому зазначено: „Словарь малорусского наречия, составленный Николаем Алексеевичем Руберовским".

До якого часу можна віднести словник Руберовського? Дослідження чорнового рукопису показали, що до виходу в світ словника Б. Грінченка словник Руберовського був уже готовий, оскільки всі дальші доповнення (які, як виявилося, почасти взяті з словника Б. Грінченка) дописані у чорновому варіянті між рядками. Таким чином, на 1907 — 1909 рр. словник Руберовського був уже укладений і мав приблизно 70 тисяч слів. Слід припустити, що така робота над словником почалася десь у кінці 90-х років XIX ст.

Після виходу Грінченкового словника М. Руберовський продовжує працювати і поповнює свій словник ще на 30 - 35 тисяч слів. Частину нових слів перенесено з словника Б. Грінченка, а частину — з тих матеріялів, які були в розпорядженні М. Руберовського. Робота над словником тривала, мабуть, до 1910 року, про що свідчить згадана вище книга Т. І. Ілюстрова, включена до списку джерел словника.

Рукопис, як свідчать дані Бібліотеки АН СРСР, був переданий до рукописного відділу 1915 року С. М. Руберовською, очевидно дружиною лексикографа.

Єдині дані про словник М. Руберовського — це сам словник і передана разом з ним велика рукописна хрестоматія української поезії, де вміщені твори майже всіх українських поетів XIX сторіччя, зокрема Т. Шевченка, Ю. Федьковича, С. Руданського, І. Франка, П. Грабовського, Лесі Українки.

У словнику ми знаходимо чимало добре удокументованих та проілюстрованих слів, з посиланням на автора ілюстрації або на місцевість, де вона записана. Словник часто використовує і твори тих письменників, які майже (або й зовсім) не згадувалися у словнику Б. Грінченка. Часті ілюстрації з народної мови мають такі посилання: „Черниг.", „Харьк.", Буков." „Галиц.". Зустрічаються й посилання на джерела старої книжної української мови, наприклад, на „універсал 1700 р.". Всі реєстрові українські слова наведені з наголосами.

Як уже сказано, словник М. Руберовського на 35 тисяч слів перевищує словник Б. Грінченка. За рахунок чого досягнуто такої великої кількости слів?

Насамперед М. Руберовський ввів до свого словника значну кількість інтернаціоналізмів та іншомовних запозичень. Наприклад, на літеру А ми знаходимо слова, яких немає у Грінченка: „абрис", „абсолютизм", „абстракція", „автомобіль", „автоматичний", „автономія", „агитувати", „агитація", „аеростат", „алгебра", „алкоголь" та ін.

Крім того, словник М. Руберовського вміщує певну частину відсутньої у Грінченковому словнику діялектної лексики, ботанічних назв. Часто цей словник, укладений окремо від Грінченкового, підтверджує наявність у нашій мові слів, не документованих Грінченком, „манька" („левая рука"). „манько", „манькут" („левша"). У реєстр широко включено також дієприкметники („занехаяний", „занурений" та ін.), слова, що означають абстрактні поняття, слова з деяких різновидів книжної лексики, пов'язані з розвитком культури та освіти. Нарешті словник М. Руберовського включає певну кількість старослов'янізмів, русизмів та полонізмів.

Розробка ряду слів у словникту М. Руберовського інколи вдало доповнює їх розробку у словнику Б. Грінченка або в „Українсько-російському словнику" АН УРСР. Наприклад, для слова „корок" Б. Грінченко знайшов тільки одне пояснення — „каблук", а М. Руберовський — два: „пробка" і „каблук". Словник М. Руберовського фіксує і значення слова „олово" як „свинець". Це не зафіксовано ні Грінченком, ні „Українсько - російським словником", хоч у такому значенні слово „олово" і вживається на Україні. Повніше у М. Руберовського розроблено і підтверджено відповідною документацією з І. Котляревського дієслово „окошитися" та багато інших слів. В ряді статтей привертають увагу старанно підшукані ілюстрації.

Новознайдений словник має й хиби. Так, він поступається перед словником, укладеним Б. Грінченком, детальністю опрацювання словникової статті, семантичною розробкою реєстрових слів, загальним рівнем російської частини.

Але ще більше у словнику М. О. Руберовського кращого. Великий, старанно і до кінця укладений, він становить для сучасної української лексикографії безперечну цінність.

Отож, на нашу думку, варто подбати про його видання. Звісно, тут може виникнути чимало трудніщів. Адже словник укладено півсторіччя тому, за старою ортографією, яка, до речі, не всюди дотримана, є слова, які викликають сумнів.

Але це не є непереборною перешкодою. Словник М. О. Руберецького необхідно видрукувати!

Микола Пилинський,
працівник Інституту мовознавства ім. О. Потебні АН УРСР.

НАУКОВИЙ УСПІХ НАШОГО СВЯЩЕНИКА

о. д-р Петро Скрінковський

На днях повернувся із студій в Римі о. д-р Петро Скрінковський, б. ректор Духовної семінарії і професор Коледжу св. Василія в Стемфорді.

о. д-р П. Скрінковський після закінчення Малої Семінарії в Стемфорді студіював теологію на Католицькому Університеті у Вашингтоні, опісля дістав титул маґістра в Фордгемському університеті в психології. Тайну Священства одержав о. Петро Скрінковський з рук Пок. Митрополита Кир Константина Богачевського 2 червня 1947. В роках від 1947 до 1959 учив в Духовній Семінарії в Стемфорді, а в роках від 1956 до 1959 сповняв обов'язки ректора тої ж Семінарії. В 1959 р. Впреосв. Кир Амврозій вислав його на поглиблення студій в Орієнтальному Інституті в Римі, де о. Скрінковський на головний предмет вибрав східню літургіку. З тої саме ділянки він написав докторську дисертацію: „Літургічний законодавець в українській Церкві".

Праця дає історичний перегляд, як саме розвивалося літургічне законодавство в Українській Церкві.

Праця о. д-ра Скрінковського виказує на основі документів ті шляхи, якими йшло літургічне законодавство в Українській Церкві. І сама тема і її солідне опрацювання робить цю працю цікавою не лише для фахівців, - священиків, але і для світських, які зацікавляться своїм рідним обрядом. Праця написана англійською мовою, варто, щоб вона появилась друком та щоб її перекласти на українську мову.

Гарні священичі прикмети о. автора, який є добрим і дбайливим вихователем і любителем молоді, дають запоруку, що його праця над вихованням молодого нарибку буде ще кращою і успішнішою.

Щиро вітаємо його з цим гарним досягненням та бажаємо якнайкращих успіхів в його праці й Божого благословення.

В. Ленцик

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

Пам'яті бл. п. Романа Віханського

Ще одна свіжа могила, на гостинній американській землі. Знов відійшов від нас у Вічність, громадянин, патріот, активний учасник Листопадового Зриву і Визвольних Українських Змагань, що боровся за кращу долю свого народу. 21-го липня 1963 р. помер бл. п. Роман Віханський бувший старшина УГА і б. урядовець т-ства СУПРУГА і ревізійного Союзу у Львові. Покійний народився в Золочеві, де закінчив гімназію, першу світову війну перебув покійний як австр. старшина на російському і італійському фронті. З розвалом Австрії, покійний зголосився до УГА і як старшина перебув всю кампанію галицько-польсько-большевицьких воєн, включно зі страхіттям у „Чотирикутнику смерти" та по розвалі і по трагедії УГА, опиняється у польських воєнних таборах в Тухолі. Звільнений з поль. полону у 1920 р. переїхав до Праги, де закінчив Експортову Академію, а по повороті до Львова працював в т-ствах СУПРУГА і у Ревізійному Союзі.

Покійний, після програн. ж Збройних Змагань, не попав у зневіру, але активно проявляв себе у суспільній праці, з вірою у кращу долю свого народу. На старості літ, діждався незавидної долі, укр. політ. скитальця, по шести роках перебування в таборах у Німеччині, у р. 1950 переїхав до Дітройту, де страшна недуга скосила його життя. Нехай земля його прибраної батьківщини, буде йому легкою.

Р. Л.

У Тант призначив американця на голову місії до Борнео

Об'єднані Нації. — Генеральний секретар Об'єднаних Націй У Тант призначив заступника директора персонального відділу в ОН американського громадянина Лоренса Мічелмора на голову місії, яка виїде до північного Борнео і Сараваку, щоб перевірити, чи тамошні автохтони бажають собі прилучення тих земель до новотвореної держави Маляйзія, яка має складатись з теперішньої Маляйської Федерації, Сінгапуру та північного Борнео і Сараваку, решток британських колоній. У Тант діє тут на просьбу Маляйської Федерації, Філіппін і Індонезії, які недавно на конференції в Манілі прийняли таку компромісову розв'язку у спорі, що йшов довкола проєкту Маляйзії. Головним опонентом тієї нової держави є індонезійський президент Сукарно, який погрожував просто розпутанням партизанської війни проти нової держави.

† Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що дня 21-го липня 1963 р. по тяжкій недузі помер у Дітройті,

бл. п. Роман ВІХАНСЬКИЙ

бувший урядовець Т-ва „СУПРУГА" і Ревізійного Союзу у Львові, бувший старшина австрійської армії і У.Г.А., учасник Українських Визвольних Змагань.

ПОХОРОНИ відбулися дня 24-го липня, 1963 року у Дітройті.

Горем прибиті:
сестра — Марія ВІХАНСЬКА,
сестрінка — Рома ГАРБОВСЬКА з Родиною.

УВАГА ! ШИКАГО й ОКОЛИЦІ! УВАГА

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу в Шикаго

— скликує —

ШИРШІ СХОДИНИ

делегатів і урядовців всіх Відділів УНС з міста Шикаго і околиць на

П'ЯТНИЦЮ, ДНЯ 16 СЕРПНЯ 1963 р.
год. 7:30 веч.

в Союзовому Домі при 841 N. Western Ave.

— в справі відзначення —

70-літнього ювілею „Свободи"

До обов'язкової участи в цих важних нарадах запрошені місцеві Головні Контролери і Радні УНС, члени Управи і Контрольної Комісії Окружного Комітету Відділів УНСоюзу в Шикаго та члени Управ і Конвенційні делегати Відділів УНСоюзу Шикагівської округи, а саме: 22, 33, 35, 80, 100, 106, 107, 111, 114, 125, 131, 139, 176, 190, 214, 216, 220, 221, 222, 243, 252, 259, 301, 335, 379, 399, 415, 423, 425, 472, 499.

Проситься про точне прибуття на цю важну нараду.

ЗА ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ В ШИКАГО:

ТАРАС ШПИКУЛА, предсідник — Інж. МИХАЙЛО ХАРІВ, секретар

ПОКАЗ УСПІХІВ І ТАЛАНТІВ В ШИКАҐО

Так буде найвідповідніше назвати „речиталь" молодих піяністів, учнів талановитої адептки цього мистецтва п-і Марти Гарбович-Стадник, що відбувся 22-го червня в музичній залі Будинку Мистецтва при 410 Мишиґен Евню в Шикаґо.

Попис почався точно в призначену годину. Молода учителька, говорила з учнями і з публікою тільки по українському, хоч вона середню і фахову вищу освіту одержала в американських школах. Та не тільки цим звернула на себе нашу увагу учителька. Цей „речиталь" був же публічним іспитом для неї самої. Вона була спокійна, з виразом певности в очах та з лагідною усмішкою і веселим виглядом. Тому, мабуть, і учні не виявляли хвилювання, коли виступали.

У всьому видко тверду руку вчительки. А ті 16 учнів тримаються вільно. Програвши свою точку, відклонюються чемно публіці зі спокійною усмішкою, ніби з свідомістю, що оплески й овації належаться їм по заслугах. Грають на пам'ять, без нот.

Спершу виступали учні, що учились короткий час, і тому простіші речі були для них відповідніші, а потім виступали учні кращі, здібніші, що вчаться довший час.

Тут ще треба прийняти на увагу ,що ціллю „речиталю" було показати, як учні навчилися грати, бо показ репертуару з поважнішими музичними творами, правдоподібно, прийде пізніше. Ось виходить Андрій Роздольський, що учився грати тільки кілька місяців. Але постава в нього хоробра. Грає вдумливо, солідно підходить до справи і щасливо вив'язується з свого завдання, програвши „Вечірні дзвони" Ейрона. Другою виступає Марія Грицеляк. Програма аж дві речі: „Дощик" — чеську народню пісню і „Ой під гаєм, гаєм" — українську народню пісню. Уважно перебирає клявіші, викликує взірцево чисті звуки рояля. Ще сміливіше грала Марта Салдан „Колискову пісню" Гайнса. Леся Роздольська в „Челісті" Сканіла вже показала темпо своїми пальчиками, а тим самим і наростаючу вправність. Марта Лаврів в „Золоті рибки в акварікому" Ейрона із вправністю програла цей довший твір. Уляна Крехтяк, виконуючи „В циганськомюу таборі" Тамсона, сама вслухується в музику, ніби думає над нею, усвідомлює символи тих звуків. Рома Ільницька грала „Мінует" Баха ще вправніше, ще вільніше. Зоряна Федунишин дістала для показу свого уміння „Вальс" Бетговена — твір ще довший, що вимагав довшої пам'яті, а її виконання було ще краще. Лідія Скубяк „Діточий карнавал" Стребока грала так, що здавалось, що та річ була для неї залегкою. При тім ще був приклад ще соліднішої музичної пам'яті. Зоряна Турчин грала „Народню пісню" Бетговена і „Мінует" Гайдна так, що здавалось її уміння було продовженням її попередниці. Юрій Савин, виконуючи „Марш" Фоменка, виявив рішучість і силу. Ірена І. Комаринська грала „Пісню оп. 37 ч. 34" Лемойна та ', ,Танок' Тамсона. М'якість гри і інтонацій, що вона їх видобувала з рояля, та якась елястичність відбивалась в її виконанні. Грала і сама захоплювалась. Подібно приємне переживання й смак викликала гра Ліди Стародуб у „Солдатському марші" Шумана. Юрій Грицеляк грав „Сонатіну оп. 157 ч. 4" Спіндлера легко і самовпевнено. Ще певніше і ще краще грала Оксана Федунишин. Грала вона „Українську шумку оп. 41". Зінтарського. Ірина Когут виконала дві для неї вже солідні речі: два німецьких танки Бетговена. Вона зробила на нас враження солідної піяністки. Вона грає, вслухується й переживає свою музику. І нарешті ще раз виступає в дуеті з своєю учителькою Оксана Федунишин. Грають з нот. Цю гру авдиторія слухала з найбільшим інтересом. Це був „Військовий' марш' Шуберта. Красота звуків були нам всім присутнім символічною нагородою, що прийшли полюбуватись успіхами цієї школи. Публіка була захоплена, були овації під час гри, і після закінчення маршу. Але ті вибухи захоплення не турбували ні учительки, ні учениць.

Пані М. Гарбович - Стадник показала прекрасний вислід праці.

Було приємно бачити, як родичі учнів виявляли їй вдячність і словами щирого признання і несподіваним подарунком. А молоді музики-початківці піднесли своїй учительці розкішні червоні троянди. Це ж певно було виявом їхньої любови, а це для радісної від своїх успіхів п-і Марті була найдорожча нагорода.

Ант. Кущинський

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

СУБОТА, 17-го СЕРПНЯ 1963 р.:

ПАТЕРСОН, Н. Дж. — Місячні збори Т-ва Т. Шевченка, Від. 64, о год. 7:30 веч. у Вінярського. Просимо відбирати дивідендові чеки. — І. Бурний, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. — Приймання вкладов для Відділів 397 і 422 від 12-ої до 1-ої год. в домі ЗУАДК-у, 5020 Йорк Ровд та від 3-ої до 4:30 год. при 847 Н. Френклін вул. — О. Штогрин, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. Ай. — Місячні збори Т-ва Запорозька Січ, Відд. 206 о год. 7:00 веч. — Е. Тепер, секр.

ПЛЕЙНФІЛД, Н. Дж. — Місячні збори Т-ва Івана Франка, Відд. 372, о год. 7:30 веч. — Петро Шило, секр.

АСТОРІЯ, Л. Ай., Н. Й. — Місячні збори Б-тва св. о. Николая, Відд. 5, о год. 7:00 веч. в церковній залі. — Управа.

ЧЕСТЕР, Па. — Місячні збори Т-ва Т. Шевченка, Відд. 156, о год. 7:30 веч. — В. Новак, секр.

ПАССЕЙК, Н. Дж. — Місячні збори Відд. 42, о год. 7:30 веч. в УНДомі при 237 Ґовп Еве. Проситься забрати дивідендові чеки. — В. Марущак, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. — Місячні збори Т-ва Ів. Франка, Відд. 83, від год. 1:30 до 3-ої по пол. в Українському Горожанському Клюбі при 847 Н. Френклін вул. — Ст. Гавриш, секр.

ДІТРОЙТ, Миш. — Місячні збори В-тва св. о. Миколая, Відд. 175, о год. 7:00 веч. в залі УНДому при вул. Мартін. — С. П. Крупка, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. — Місячні збори В-тва св. Юрія, Відд. 239 від год. 3-ої до 5-ої в домі Укр. Амер. Горожан, 847 Н. Френклін вул. — М. Ковальчук, секр.

НЕДІЛЯ, 18-го СЕРПНЯ 1963 р.:

ЙОНКЕРС, Н.Й. — Місячні збори Відділу 8, о год. 2-ій по пол. в залі Клюбу, 55 Рівердейл Еве. — Управа.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Місячні збори С-тва св. Марії, Відд. 112, в залі церкви св. Петра і Павла після 2-ої і 3-ої Служби Божої. — Анна Шмуцок, секр.

РОЧЕСТЕР, Н.Й. — Місячні збори Б-тва св. Йосафата, Відд. 217 о год. 2-ій по пол. в парохіяльній залі при 305 Гудсон Евню. — В. Колданський, секр.

БОФФАЛО, Н.Й. — Місячні збори Б-тва св. о. Миколая, Відд. 127 о год. 11:30 ранку в церковній залі при Фільмор і Онейда вул. Збори відбуваються в третю неділю кожного місяця від 11:30 до 1-ої год. у вищезгаданому приміщенні. — Управа.

БЕТЛЕГЕМ, Па. — Місячні збори Б-тва св. Димитрія, Відд. 288 о год. 11-ій ранку, по Сл. Божій. — Д. Мушастий, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. — Місячні збори Б-тва св. Василія Відд. 339, о год. 3-ій по пол. в домі Укр. Громади при 3322 Н. Лавренц вул. — С. Лупацій, секр.

Книжка про німецькі концтабори і винищування українців

М. Г. Марунчак видав книжку під заголовком: „Система німецьких концтаборів і політика винищування в Україні", „Загальна Бібліотека УКТ", Вінніпеґ, 1963.

Є це історична розвідка про розвій нацистських концтаборів, в яких знайшли смерть мільйони людей, в тому велике число українців. В другій частині цієї праці присвячено багато місця масовим злочинам в Україні ,що були спрямовані в основі на знищення українського народу. Розділи цієї праці говорять самі за себе. Сюди належать: „Жертви німецького злочину в Україні',' „Галичина" (списки публічних розстрілів), „Волинь і Полісся", „Східні українські землі", „Терор на ЗУЗ в 1944 році". „Арештування й дальші розстріли", „Погромні акції", „Бешкети", „Насильства, провокації", т. зв. „Мобілізація" й „Евакуація", „Терор на Волині, Холмщині і Підляшші". Розміщення концтаборів на Україні унагляднює ситуаційна мапа.

Для англомовного читача зладжено резюме при кінці книжки.

ТАРЗАН, ч. 5087. Ведуть до шейха.

Нерозсудливий в люті Джек скочив вперед і відплатив Алі за його брутальний удар.

Напруження зростало, бо Тарзан побачив, як араб вхопив рушницю, із задумом вбити...

Але його стримав один із його людей. — Чекайте, Алі... Якщо цей Тарзан дійсно приятелем, то шейх забажає твоєї голови.

● РОЗШУКИ ●

Василь СОЛИМА розшукує брата Михайла СОЛИМУ, родом з Буковини. Маємо відомість, що має бути десь в Америці. Хто знав би за нього, або він сам, прошу зголоситись на адресу:

Mr. W. SOLIMA
1609 So. 3rd Street
MOUNT VERNON, Wash.